

AB „Vilniaus degtinė“

2009 m. gruodžio 31 d.
metinės ataskaitos

Turinys

Informacija apie įmonę	2
Valdybos pareiškimas apie metines ataskaitas	3
Nepriklausomo auditoriaus išvada	4
Finansinės būklės ataskaita	6
Bendrujų pajamų ataskaita	8
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	9
Pinigų srautų ataskaita	10
Pastabos	11
Metinis pranešimas už 2009 metus	47

Informacija apie įmonę

AB „Vilniaus degtinė“

Telefonas: + 370 5 231 31 52
Telefaksas: + 370 5 231 50 52
Įmonės kodas: 120057287
Įregistruota: Panerių g. 47/2, Vilnius, Lietuva

Vadovybė

Danas Kerbelis, Generalinis direktorius
Audra Jauniškienė, Finansų ir administracijos direktorė

Valdyba

Darius Žaromskis
Danas Kerbelis
Renaldas Barauskas
Audra Jauniškienė
Dalius Rutkauskas

Auditorius

„UAB Rimess“

Bankai

AB DnB NORD bankas

AS „UniCredit Bank“, Lietuvos skyrius
AB „SEB bankas“
AB „Swedbank“

Valdybos pareiškimas apie metines ataskaitas

Valdyba šiandien aptarė ir patvirtino metines finansines ataskaitas ir vadovybės metinį pranešimą bei juos pasirašė.

Finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Mūsų nuomone, taikyti apskaitos principai yra tinkami ir finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parodo tikrą ir teisingą vaizdą.

Rekomenduojame, kad finansines ataskaitas patvirtintų Visuotinis akcininkų susirinkimas.

Vilnius, 2010 m. kovo 23 d.

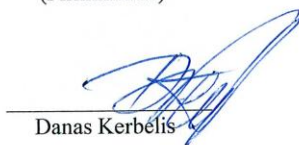
Valdyba:

Darius Žaromskis
(Pirmininkas)

Audra Jauniškienė

Danas Kerbelis

Dalius Rutkauskas

Renaldas Barauskas

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

AB „VILNIAUS DEGTINĖ“ AKCININKAMS

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome čia pridedamo AB „Vilniaus degtinė“ (toliau – Įmonė) metinių finansinių ataskaitų rinkinio, kurį sudaro 2009 m. gruodžio 31 dienos finansinės būklės ataskaita ir 2009 m. bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita bei aiškinamasis raštas (toliau – finansinės ataskaitos), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Už šių finansinių ataskaitų ir metinio pranešimo parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą bei Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje yra atsakinga Įmonės vadovybė. Įmonės vadovybės atsakomybė apima vidaus kontrolės sistemos, kuri užtikrintų, kad finansinės ataskaitos būtų parengtos ir teisingai pateiktos be reikšmingų informacijos iškraipymų dėl apgaulės ar dėl klaidos, sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą. Įmonės vadovybė taip pat atsakinga už tinkamos apskaitos politikos parinkimą ir taikymą bei apskaitinių įvertinimų, kurie yra pagrįsti esamomis aplinkybėmis, atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga yra, remiantis mūsų atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Auditą mes atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – Standartai), kuriuos nustato Tarptautinė buhalterijų federacija. Šiuose Standartuose reikalaujama, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą apie tai, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Audito metu buvo atliktos finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus pagrindžiančių įrodymų gavimo procedūros. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo rizikos dėl apgaulės ar dėl klaidos, įvertinimą. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į įmonės vidaus kontrolės sistemą, kuri yra svarbi įmonės finansinių ataskaitų sudarymui ir teisingam jų pateikimui, kad galėtų parinkti esamomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad pareikštų nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės sistemos veiksmingumą. Audito metu taip pat buvo įvertintas taikytos apskaitos politikos tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Mes tikime, kad mūsų gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami, kad pagrįstų mūsų nuomonę.

UAB "RIMESS" | Įm. kodas 300056169 | PVM mok. kodas LT100001220914 | LR Juridinių asmenų registras, Vilniaus filialas

Vilniuje | A. Goštauto g. 40B, LT-01112 Vilnius | Tel. +370 5 212 7856 | Faks. +370 5 268 5831 | rimess@rimess.lt
Kaune | Savanorių pr. 363-307, LT-49425 Kaunas | Tel. +370 37 422 500 | Faks. +370 37 406 665 | kaunas@rimess.lt
Klaipėdoje | Taikos pr. 52C/Agluonos g. 1, LT-91184 Klaipėda | Tel. +370 46 411 248 | Faks. +370 46 313 698 | klaipeda@rimess.lt
WWW.RIMESS.LT

Praxity
ASSOCIATE
GLOBAL ALLIANCE OF
INDEPENDENT FIRMS

Nuomonė

Mūsų nuomone, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo AB „Vilniaus degtinė“ įmonės 2009 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2009 m. finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme toliau pateiktą AB „Vilniaus degtinė“ įmonės 2009 m. metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų AB „Vilniaus degtinė“ 2009 m. finansinėms ataskaitoms.

*Direktorius auditorius
Genadijus Makuševas
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000162*

*2010 m. kovo 23 d.
A. Goštauto 40B, Vilnius*

*UAB „Rimess“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001332*

Finansinės būklės ataskaita

Gruodžio 31 d.

Litais	Pastabos	2009	2008
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Materialusis turtas	14	21 563 651	23 204 605
Nematerialusis turtas	15	13 922 486	14 900 842
Finansinis turtas		0	0
Iš viso ilgalaikio turto		35 486 137	38 105 447
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	16	7 689 344	9 495 228
Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	17	1 280 152	498 436
Pirkėjų įsiskolinimas	18	28 864 366	39 963 023
Kitos gautinos sumos	13, 19	3 659 967	2 703 440
Kitas trumpalaikis turtas		0	75 554
Grynieji pinigai ir grynųjų pinigų ekvivalentai	20	82 098	52 389
Iš viso trumpalaikio turto		41 575 927	52 788 070
IŠ VISO TURTO		77 062 064	90 893 517

Paiškinimai, pateikiami 11–46 puslapiuose, yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

Finansinės būklės ataskaita (tesinys)

Gruodžio 31 d.

Litais	Pastabos	2009	2008
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Kapitalas ir rezervai			
Akcinis kapitalas	21	24 408 431	24 408 431
Įstatymo numatytas rezervas	21	2 440 843	2 440 843
Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)		12 446 994	11 720 683
Iš viso nuosavo kapitalo		39 296 268	38 569 957
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos ir kitos sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos	23	7 100 873	25 047 556
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas	12	851 598	1 034 500
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų		7 952 471	26 082 056
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos ir kitos sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos	23	13 160 058	2 417 257
Skolos tiekėjams		4 191 269	6 717 108
Mokėtinas pelno mokestis		0	0
Kitos mokėtinos sumos	24	12 461 998	17 107 139
Iš viso trumpalaikių įsipareigojimų		29 813 325	26 241 504
Iš viso įsipareigojimų		37 765 796	52 323 560
IŠ VISO NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ		77 062 064	90 893 517

Paaškinimai, pateikiami 11-46 puslapiuose, yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

Bendrujų pajamų ataskaita

Gruodžio 31d.

Litais	Pastabos	2009	2008
		_____	_____
Pardavimo pajamos	5	53 199 628	69 368 517
Pardavimo savikaina		(25 507 834)	(36 306 268)
Bendrasis pelnas	5	27 691 794	33 062 249
Kitos pajamos	6	273 729	236 504
Pardavimo ir paskirstymo sąnaudos	7	(14 243 765)	(17 391 988)
Administracinės sąnaudos	8	(12 113 619)	(12 707 932)
Kitos sąnaudos	6	(50 237)	(35 311)
Veiklos rezultatas		1 557 902	3 163 522
Finansinės veiklos pajamos	10	157 804	83 510
Finansinės veiklos sąnaudos	10	(1 172 297)	(1 426 204)
Pelnas prieš mokesčius		543 409	1 820 828
Pelno mokestis	11	182 902	(498 299)
Laikotarpio pelnas		726 311	1 322 529
Paprastasis ir sumažintas pelnas tenkantis vienai akcijai	22	0,03	0,05
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)		0	0
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso, atskaičius mokesčius		726 311	1 322 529

Paaiškinimai, pateikiami 11-46 puslapiuose, yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Litais	Pastabos	Akcinis kapitalas	Įstatymų numatytas rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytas pelnas	Iš viso nuosavo kapitalo
Kapitalas ir rezervai 2008 m. sausio 1 d.		24 408 431	2 440 843		10 398 154	37 247 428
2008 m. pelnas					1 265 123	1 265 123
Perskaičiuotas pelno mokestis					57 406	57 406
Kapitalas ir rezervai 2008 m. gruodžio 31 d.		24 408 431	2 440 843		11 720 683	38 569 957
Ataskaitinio laikotarpio pelnas					726 311	726 311
Kapitalas ir rezervai 2009 m. gruodžio 31 d.	21	24 408 431	2 440 843	0	12 446 994	39 296 268

Paaiškinimai, pateikiami 11-46 puslapiuose, yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

Pinigų srautų ataskaita

Litais	2009	2008
Laikotarpio pelnas (nuostoliai)	726 311	1 322 529
Nusidėvėjimas ir amortizacija	3 989 672	3 622 745
Nebaigtos statybos vertės sumažėjimas	(115 958)	47 691
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(465 211)	(353 054)
Atsargų vertės sumažėjimas	0	0
Finansinės sąnaudos, grynąja verte	899 403	1 328 557
Pelnas (nuostoliai) iš ilgalaikio turto perleidimo ir nurašymo	(15 799)	(22 037)
Pelno mokesčio sąnaudos	(182 902)	498 299
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iki pokyčių apyvartiniame kapitale	4 835 516	6 444 730
Atsargų pokytis	1 805 884	2 710 153
Išankstinių apmokėjimų pokytis	(511 443)	667 525
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų pokytis	11 303 519	(1 986 285)
Skolų tiekėjams ir kitų mokėtinų sumų pokytis	(7 140 563)	(6 439 878)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	5 457 397	(5 048 485)
Sumokėtas pelno mokestis	(56 544)	(256 056)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos	10 236 369	1 140 189
Gautos palūkanos	2 229	10 494
Pajamos iš ilgalaikio turto perleidimo	43 448	25 788
Ilgalaikio materialaus turto įsigijimas	(1 231 469)	(5 055 381)
Ilgalaikio nematerialaus turto įsigijimas	(21 000)	(25 481)
Paskolų sugrąžinimas	0	208 480
Paskolų suteikimas	(680 201)	(1 539 949)
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos	(1 886 993)	(6 376 049)
Paskolų grąžinimas	(6 874 963)	(22 157 708)
Paskolų gavimas	99 712	28 876 002
Finansinės nuomos mokėjimai	(457 392)	(53 491)
Sumokėtos palūkanos	(1 087 024)	(1 448 728)
Sumokėti dividendai		
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos	(8 319 667)	5 216 075
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės, investicinės ir finansinės veiklos	29 709	(19 785)
Grynieji pinigai ir grynųjų pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	52 389	72 174
Grynieji pinigai ir grynųjų pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	82 098	52 389

Paiškinimai, pateikiami 11-46 puslapiuose, yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

Pastabos

1 Ataskaitas pateikianti įmonė

AB „Vilniaus degtinė“ (Įmonė) įregistruota 1995 m. gegužės 8 d. ir yra įsikūrusi Vilniuje, Lietuvoje. Įmonė turi filialą, kuris yra Obeliuose, Rokiškio rajone.

AB „Vilniaus degtinė“ yra listinguojama Lietuvos įmonė, kurios akcijomis yra prekiaujama AB „NASDAQ OMX Vilnius“. Akcijas valdo šie akcininkai:

Akcininkas	Akcijos	Nominali vertė, litais	Vertė iš viso, litais
„Sobieski“ Sp.z.o.o.	16 668 632	1	16 668 632
Darius Žaromskis	2 440 843	1	2 440 843
Arūnas Tuma	2 440 843	1	2 440 843
Kiti smulkieji akcininkai	2 858 113	1	2 858 113
Kapitalo iš viso	24 408 431	1	24 408 431

Įmonės pagrindinė veikla yra alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba: degtinės, trauktinės, likerio ir kitų alkoholinių gėrimų. Alkoholinių gėrimų gamybos įrenginiai yra Vilniuje, tačiau distiliuoto etilo alkoholio gamybos įrenginiai yra Įmonės filiale, Obeliuose.

Pagrindinę dalį Įmonės pardavimų sudaro pardavimai vietinėje rinkoje. Pardavimų Europos Sąjungos ir užsienio rinkose lyginamasis svoris bendroje pardavimo apimtyje nėra ženklus.

AB „Vilniaus degtinė“ personalą 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 193 darbuotojai (2008 m. gruodžio 31 d. – 227 darbuotojai).

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka

Atitikimas nustatytiems standartams

Finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Valdyba patvirtino Įmonės finansines ataskaitas ir vadovybės metinį pranešimą ir juos pasirašė 2010 m. kovo 23 d.

Pastabos

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Atskaitomybės parengimo pagrindas

Finansinėje atskaitomybėje skaičiai pateikiami nacionaline valiuta - litais, kuri yra ir Įmonės funkcinė valiuta. Atskaitomybė yra parengta remiantis istorine savikaina.

Rengdama finansinę atskaitomybę pagal TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus, remdamasi tam tikromis prielaidomis, kurios įtakoja apskaitos principų pasirinkimą bei turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi bei veiksniais, atspindinčiais esamas sąlygas. Minėtų prielaidų ir įvertinimų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo daromų įvertinimų. Įvertinimai ir jų prielaidos nuolat peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpiui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ir peržiūros, ir ateinančiuosius laikotarpius.

Vadovybės nuomonė dėl TFAS, priimtų taikyti Europos Sąjungoje, taikymo, kai jie turi reikšmingos įtakos finansinei atskaitomybei, ir įvertinimai dėl reikšmingų kitų metų koregavimų yra aptariami 3 pastaboje.

Žemiau pateikti įmonės apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi ir sutampa su taikytais praėjusiais metais.

Užsienio valiuta

Sumų užsienio valiuta įvertinimas nacionaline valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos litais operacijos dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais balanso sudarymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Valiutos kurso pasikeitimo skirtumai, atsiradę įvykdžius šias operacijas, apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Pastabos

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Neišvestinės finansinės priemonės

Neišvestinės finansinės priemonės apima, pirkėjų įsiskolinimą ir kitas gautinas sumas, grynuosius pinigus ir grynujų pinigų ekvivalentus, paskolas, skolas tiekėjams ir kitas mokėtinas sumas.

Grynuosius pinigus ir jų ekvivalentus sudaro grynujų pinigų likučiai ir indėliai pagal pareikalavimą.

Neišvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, įtraukiant (išskyrus priemonėms, apskaitytoms pelno (nuostolių) ataskaitoje tikrąja verte) visas tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas. Po pirminio pripažinimo, neišvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos taip, kaip nurodyta toliau.

Finansinės priemonės apskaitoje pripažįstamos sandorio sudarymo dieną. Įmonė nustoja pripažinti finansinį turtą, kai nustoja galioti sutartinės teisės pinigų srautams iš to turto, arba kai sandorio metu yra perduodamos teisės gauti sutartus grynujų pinigų srautus iš to finansinio turto, t.y. visa rizika ir nauda iš finansinio turto nuosavybės yra perduodamos. Finansinis įsipareigojimas nustojamas pripažinti, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar pasibaigia jo terminas.

Gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas ir nėra kotiruojamos aktyvioje rinkoje. Jos yra įtrauktos į trumpalaikį turtą, išskyrus tas sumas, kurių terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių. Pradžioje išduotos paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos tikrąja verte. Po pirminio pripažinimo, paskolos ir gautinos sumos yra įvertinamos amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Trumpalaikės gautinos sumos nėra diskontuojamos.

Paskolos, pasiskolintos sumos ir kiti finansiniai įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Trumpalaikiai įsipareigojimai nediskontuojami.

Išvestinės finansinės priemonės

Per laikotarpį, pasibaigusį 2009 m. gruodžio 31 d., Įmonė išvestinių finansinių priemonių nenaudojo ir ataskaitos pateikimo dieną jų neturėjo.

Ilgalaikis materialusis turtas

Pripažinimas ir įvertinimas

Ilgalaikis materialusis turtas įvertinamas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Įmonės turto savikainą sudaro išlaidos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu. Įmonės pasigaminto turto savikainą sudaro medžiagų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir kitos

Pastabos

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Pripažinimas ir įvertinimas (tęsinys)

išlaidos, patirtos gaminant šį turtą iki jo naudojimo pradžios, turto išmontavimo, išvežimo bei turto gamybinės vietos sutvarkymo išlaidos.

Kai ilgalaikio materialaus turto dalių naudingo tarnavimo laikas skiriasi, jos yra apskaitomos kaip atskiras ilgalaikis materialusis turtas.

Vėliau patirtos sąnaudos

Po pirminio turto pripažinimo, sąnaudos, patiriamos keičiant ilgalaikio materialaus turto komponentą arba susijusios su turto rekonstrukcija, yra kapitalizuojamos tik jeigu iš to turto tikėtina gauti ekonominės naudos ir naujojo komponento savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos patirtos sąnaudos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai patiriamos.

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas apskaičiuojamas tiesioginiu būdu per numatomą ilgalaikio materialaus turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra toks:

- Pastatai ir statiniai 12–20 metų
- Mašinos ir įrengimai 5–20 metų
- Transporto priemonės 4–10 metų
- Kitas turtas 5–15 metų

Nusidėvėjimo metodai, likvidacinės vertės ir turto naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną.

Pastabos

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, kurio numatomas naudingo tarnavimo laikas yra ribotas ir kurį sudaro Įmonės įsigyta kompiuterinė programinė įranga ir kitos licencijos bei prekiniai ženklai, apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimą.

Amortizacija bendrųjų pajamų ataskaitoje apskaitoma tiesioginiu metodu per visą numatomą naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio nematerialaus turto naudingo tarnavimo laikas yra toks:

- Programinė įranga ir licencijos 3 metai
- „Sobieski“ prekių ženklas 20 metų

Vėlesnės nematerialaus turto išlaidos kapitalizuojamos tik tada, kai dėl jų padidėja konkretaus turto, su kuriuo yra susiję išlaidos, būsima ekonominė nauda. Visos kitos išlaidos yra nurašomos, kai patiriamos

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai įmonė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma išperkama nuoma. Turtas, įgyjamas išperkamosios nuomos būdu, pripažįstamas Įmonės turtu išperkamosios nuomos laikotarpio pradžios dieną ir apskaitomas mažesniąja iš turto tikrosios vertės ir minimalių išperkamosios nuomos įmokų dabartinės vertės atėmus nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Visa kita nuoma yra laikoma veiklos nuoma.

Atsargos

Atsargos, įskaitant nebaigtą gamybą, apskaitomos mažesniąja iš verčių (savikainos ar grynosios realizacinės vertės). Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas produkcijos gamybos užbaigimo ir pardavimo sąnaudas.

Atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu.

Kai atsargos yra pasigaminamos, bei nebaigtos gamybos atveju, į savikainą įtraukiama ir atitinkama dalis netiesioginių gamybos sąnaudų, paskirstomų pagal normas, apskaičiuotas atsižvelgiant į gamybos pajėgumų panaudojimą.

Pagalbinės medžiagos ir atsargos nurašomos, kai yra pradedamos naudoti arba yra apskaitomos pagamintų prekių savikainoje, jei yra naudojami gamyboje.

Pastabos

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Atsargos (tęsinys)

Įmonė apskaito butelius kaip atsargas, kadangi Įmonė nesitiki, kad po pradinio pardavimo juos bus galima dar kartą panaudoti. Gamyboje naudojami buteliai yra įtraukiami į pagamintų prekių savikainą.

Apyvartinė tara (plastikinės dėžės alkoholinių gėrimų buteliams sudėti) nurašoma į veiklos sąnaudas iš karto pradėjus naudoti.

Vertės sumažėjimas

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei yra objektyvių įrodymų, kad tam tikras įvykis ar įvykiai gali turėti neigiamos įtakos su turtu susijusiems pinigų srautams ateityje. Reikšmingam finansiniam turtui vertės sumažėjimas yra vertinamas individualiai. Likęs finansinis turtas suskirstomas į turto grupes pagal panašią kredito riziką ir toms grupėms vertės sumažėjimas yra nustatomas bendrai. Turtas, kuriam vertės sumažėjimas yra nustatytas individualiai ir kuriam vertės sumažėjimo nuostolis yra ir toliau pripažįstamas, nėra įtraukiamas į bendrai nustatomą vertės sumažėjimą.

Įmonės nefinansinio turto likutinė vertė, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrinama kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymių. Jeigu tokių požymių yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Turto su neapibrėžtu naudingo tarnavimo laiku bei dar neįvesto į eksploataciją nematerialaus turto atsiperkamoji vertė įvertinama kiekvieną balanso sudarymo dieną.

Nuostolis dėl nuvertėjimo apskaitomas, kai turto arba jam priklausančio grynuosius pinigus uždirbančio vieneto apskaitinė vertė viršija atsiperkamąją vertę. Grynuosius pinigus uždirbantis vienetas yra mažiausia pinigų uždirbančio turto grupė, sukurianti pinigų srautus, nepriklausomus nuo kito turto ar turto grupių. Visi dėl nuvertėjimo patirti nuostoliai yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę efektyvią palūkanų normą, t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu. Trumpalaikės gautinos sumos nėra diskontuojamos.

Pastabos

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas (tęsinys)

Nefinansinio turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: grynosios realizacinės, atskaičius pardavimo sąnaudas, ir turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš turto naudojimo iki jų dabartinės vertės, taikant mokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turto.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitytų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu atsiperkamosios vertės vėlesnis padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu, įvykusi po vertės sumažėjimo nuostolio pripažinimo.

Jeigu įvyksta tam tikri įvykių ar aplinkybių, kurių pagrindu buvo vertinama nefinansinio turto atsiperkamoji vertė, pasikeitimai, liudijantys, kad nefinansinio turto apskaitinė vertė gali būti atgauta, vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi. Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto likutinė vertė neviršytų tos likutinės vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Išmokos darbuotojams

Įmonė neturi apibrėžtų įmokų ir skatinimo planų bei mokėjimo schemų Įmonės akcijomis. Išėjusiems į pensiją buvusiems Įmonės darbuotojams įsipareigojimus vykdo valstybė.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi balanse kai tikėtina, kad dėl praeityje įvykusių įvykių atsiradusiems esamiems teisiniams įsipareigojimams arba neatšaukiamiems pasižadėjimams įvykdyti reikės papildomų lėšų.

Pajamos

Prekių pardavimai

Pajamos pardavus prekes pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje tuomet, kai reikšminga rizika ir nuosavybė yra perduotos pirkėjui, kai yra tikėtina, kad Įmonė gaus ekonominės naudos, susijusios su operacija, ir kai pajamų suma gali būti patikimai įvertinta.

Pastabos

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Prekių pardavimai (tęsinys)

Pardavimai yra pripažįstami atėmus PVM, akcizo mokesčių ir nuolaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimais.

Suteiktos paslaugos, perleistas turtas

Pajamos, suteikus paslaugas, pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje tas paslaugas suteikus atsižvelgiant į paslaugų įvykdymo lygį. Pajamos pripažįstamos atėmus suteiktas nuolaidas.

Nuomos pajamos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesioginiu būdu per atitinkamos nuomos laikotarpį.

Pajamos iš perleisto turto bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamos, kai reikšminga rizika ir nauda, susijusi su nuosavybe, yra perduotos pirkėjui.

Pajamos nepripažįstamos, jeigu yra didelių abejonių dėl pajamų atgavimo, ar susijusių sąnaudų arba kai tikėtinas prekių grąžinimas ar reikšminga rizika ir nauda negali būti laikomos perduotomis pirkėjui.

Sąnaudos

Veiklos nuomos mokėjimai

Veiklos nuomos mokėjimai pagal atitinkamas veiklos nuomos sutartis pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje sistemingai išdalijant juos per visą nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos mokėjimai

Minimalūs nuomos mokėjimai yra paskirstomi į finansines sąnaudas ir nepadengto įsipareigojimo dengimą, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Finansinės sąnaudos paskirstomos per visą finansinės nuomos laikotarpį, apskaičiuojant jas pagal pastovią periodinę palūkanų normą, taikomą nepadengtam įsipareigojimo likučiui.

Grynosios finansavimo sąnaudos

Grynoji finansavimo sąnauda sudaro palūkanų sąnaudas, įvertintas efektyvios palūkanų normos metodu, palūkanų pajamos iš investuotų lėšų ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo įtaka.

Pastabos

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Grynosios finansavimo sąnaudos (tęsinys)

Palūkanų pajamos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai jos sukaupiamos, remiantis efektyvios palūkanų normos metodu. Finansinės nuomos mokėjimų palūkanų sąnaudų sudedamoji dalis bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstama naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Pelno mokestis

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtas mokestis. Pelno mokestis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, išskyrus, kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytas nuosavame kapitale, tada jis apskaitomas nuosavame kapitale.

Einamasis pelno mokestis yra mokestis, apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo pelno, taikant galiojančius ir taikomus balanso sudarymo dieną tarifus, bei ankstesnių metų pelno mokesčio koregavimus.

Atidėtas mokestis pripažįstamas naudojant balansinį metodą. Jis apskaičiuojamas, atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų verčių finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtas mokestis neskaičiuojamas laikiniams skirtumams, atsiradusiems turto arba įsipareigojimų pradinio pripažinimo momentu, kai tie skirtumai neįtakoja nei ataskaitinio laikotarpio apskaityto, nei apmokestinamojo pelno. Atidėtas mokestis yra vertinamas taikant mokesčio normas, kurios galios, kai minėti laikini mokestiniai skirtumai realizuosis remiantis mokesčių įstatymais, priimtais arba iš esmės priimtais ataskaitų pateikimo dieną.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tuomet, kai tikimasi, kad ateityje Įmonė turės pakankamai mokestinio pelno, kuris leis išnaudoti mokesčio turtą. Atidėtojo mokesčio turtas yra peržiūrimas kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną ir mažinamas tokia suma, kokia mokestinė nauda tikėtina nebus realizuota.

Segmentų ataskaitos

Segmentas yra reikšminga Įmonės veiklos dalis, išskiriama pagal tiekiamus produktus ar teikiamas paslaugas arba pagal produktų ar paslaugų tiekimą tam tikroje ekonominėje aplinkoje, kuriai būdinga savita rizika ir ekonominė nauda. Įmonės pradinės segmentų ataskaitos yra paruoštos remiantis verslo segmentais.

Pastabos

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Pelnas vienai akcijai

Įmonė pateikia duomenis apie pelną, tenkanti vienai akcijai, ir apie sumažintą pelną, tenkanti vienai akcijai. Pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas padalijant pelną arba nuostolį, tenkanti Įmonės akcininkams, iš svertinio paprastųjų akcijų vidurkio per laikotarpį. Sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas pelną arba nuostolį, tenkanti akcininkams, bei svertinį paprastųjų akcijų vidurkį per metus koreguojant visomis potencialiomis paprastosiomis akcijomis. Per atskaitinius laikotarpius Įmonė nebuvo išleidusi potencialių paprastųjų akcijų.

Naujų standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Galiojančių standartų pakeitimai ir aiškinimai, galiojantys 2009 m.

1 TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“ ir 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ pataisos „Investicijų į dukterines įmones, bendrai kontroliuojamus ūkio subjektus ir asocijuotąsias įmones savikaina“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šis 1 TFAS pakeitimas leidžia pirmą kartą standartus taikančiai įmonei atskirose finansinėse ataskaitose nustatyti investicijų į dukterines, bendrai kontroliuojamas ar asocijuotąsias įmones savikainą, nustatytą pagal 27 TAS reikalavimus arba numanomą savikainą. 27 TAS pakeitimas reikalauja įmonės atskirose finansinėse ataskaitose pajamomis pripažinti visus iš dukterinių, bendrai kontroliuojamų ar asocijuotųjų įmonių gaunamus dividendus.

Šie pakeitimai nėra aktualūs Įmonei.

2 TFAS „Mokėjimas akcijomis“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šiame pakeitime paaiškinamas teisių suteikimo sąlygų apibrėžimas ir nurodoma, kaip apskaityti kitas nei teisių suteikimo sąlygas ir ūkio subjekto ar sutarties šalies susitarimo dėl mokėjimo akcijomis atšaukimą.

Šis pakeitimas nėra aktualus Įmonei.

7 TFAS „Finansinės priemonės: Atskleidimas“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šiais pakeitimais reikalaujama atskleisti daugiau informacijos apie finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymą ir likvidumo riziką.

Šie pakeitimai nėra aktualūs įmonei.

8 TFAS „Verslo segmentai“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šis standartas reikalauja atskleisti informaciją apie įmonės veiklos segmentus, prekes ir paslaugas bei geografines sritis, kuriose veikia įmonė ir kt.

Įmonė taikė šį standartą ruošdama 2009 m. finansines ataskaitas.

9 TFAAK „Įterptųjų finansinių priemonių kartotinis įvertinimas“ ir 39 TAS „Finansinės priemonės: Pripažinimas ir vertinimas“ (įsigalioja nuo 2009 m. sausio 1 d.).

Šiais pakeitimais paaiškinamas į kitas sutartis įterptų išvestinių finansinių priemonių traktavimas, kai mišrus finansinis turtas išbraukiamas iš finansinio turto, kurio tikrosios vertės pokyčiai pripažįstami pelnu ar nuostoliais.

Šie pakeitimai nėra aktualūs įmonei.

1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šis pakeitimas apima įvairius pokyčius, tarp jų: naujų sąvokų įvedimą, pakeistą nuosavo kapitalo sandorių atskleidimą ir naujos, bendrųjų pajamų ataskaitos įvedimą. Taip pat, pakeisti reikalavimai, susiję su finansinių ataskaitų pateikimu esant retrospektyviems pataisymams. Įmonė taikė šiuos pakeitimus ruošdama 2009 m. finansines ataskaitas.

23 TAS „Skolinimosi išlaidos“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Pakeistas standartas panaikina galimybę iš karto pripažinti skolinimosi išlaidas sąnaudomis ir reikalauja skolinimosi išlaidas kapitalizuoti, jei jos yra tiesiogiai priskirtinos ilgo parengimo turto įsigijimui, statybai ar gamybai. Visos tokios skolinimosi išlaidos kapitalizuojamos ir yra turto savikainos dalis. Kitos skolinimosi išlaidos turėtų būti pripažįstamos sąnaudomis.

Šis pakeitimas nėra aktualus Įmonei.

32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ ir 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pakeitimai – padengiamosios finansinės priemonės ir prievolės, atsirandančios likvidavimo atveju (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šiuose pakeitimuose numatoma, kad tam tikros įmonių išleistos priemonės, kurios šiuo metu grupuojamos kaip išipareigojimai, nepaisant to, kad jų požymiai panašūs į paprastųjų akcijų požymius, turėtų būti grupuojamos kaip nuosavybė.

Šie pakeitimai nėra aktualūs Įmonei.

39 TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“ ir 7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ pakeitimai – finansinio turto pergrupavimas (įsigalioja nuo ar po 2008 m. liepos 1 d. prasidedančiais metais).

Šiais pakeitimais leidžiama retai pasitaikančiomis aplinkybėmis tam tikras finansines priemones pergrupuoti iš laikomų prekybai grupės. Su tuo susiję papildomi atskleidimai buvo įtraukti į 7 TFAS.

Šie pakeitimai nėra aktualūs Įmonei.

13 TFAAK „Klientų lojalumo programos“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šiame aiškinyje panaikinami nenuoseklumai, susiję su apskaitos tvarka, kurią taikant apskaitomos nemokamos ar su nuolaida parduodamos prekės ar paslaugos, teikiamos pagal klientų lojalumo programas, kurias įmonės naudoja, kad suteiktų savo klientams taškų, mylių ar kitokių kreditų jiems perkant prekes ar paslaugas. Išaiškinimas reikalauja suteiktą klientų lojalumo atlygį apskaityti kaip atskirą pardavimų sandorio, kurio metu atlygis suteikiamas, komponentą, todėl dalis gauto atlygio tikrosios vertės yra priskiriama lojalumo programai ir pripažįstama pajamomis per laikotarpį, per kurį lojalumo nauda yra gaunama.

Šis aiškinimas nėra aktualus Įmonei.

14 TFAAK „19 TAS - Nustatytų išmokų turto apribojimas, minimalūs finansavimo reikalavimai ir jų sąveika“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šiame aiškinyje patikslinamos 19 TAS nuostatos dėl nustatytų išmokų turto, susijusių su nustatytų išmokų planais po išėjimo į pensiją, vertinimo, kai nustatyti minimalūs finansavimo reikalavimai.

Šis aiškinimas nėra aktualus Įmonei.

2008 m. gegužės mėn. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV), vykdydama kasmetinį tobulinimą, kuriuo siekiama racionalizuoti ir patikslinti tarptautinius apskaitos standartus, paskelbė dokumentą „**Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų patobulinimas**“. Patobulinimą sudaro galiojančių tarptautinių apskaitos standartų pataisos dėl

apskaitos pokyčių pateikimo, pripažinimo ar vertinimo tikslais bei terminų pokyčių arba stilistinio pobūdžio pataisos (1 TAS, 5 TFAS, 8 TAS, 10 TAS, 16 TAS, 19 TAS, 20 TAS, 23 TAS, 27 TAS, 28 TAS, 29 TAS, 31 TAS, 34 TAS, 36 TAS, 38 TAS, 39 TAS, 40 TAS, 41 TAS). Kiekvieno standarto pakeitimams taikomos skirtingos pereinamosios nuostatos.

Standartai, paskelbti Tarptautinės apskaitos standartų valdybos ir priimti ES, tačiau dar neįsigalioję

1 TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“ (įsigalioja nuo ar po 2010 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Pertvarkytame standarte nebėra kai kurių pasenusių pereinamojo laikotarpio nurodymų ir yra keletas neesminių formuluočių pakeitimų.

Šie pakeitimai nėra aktualūs Įmonei.

3 TFAS „Verslo jungimai“ ir 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ pakeitimai (įsigalioja nuo ar po 2009 m. liepos 1 d. prasidedančiais metais).

3 TFAS pakeitimas apima įvairius verslo jungimų apskaitos pakeitimus, kurie turi įtakos apskaičiuojant prestižo sumą: supaprastina jo apskaičiavimą įsigyjant akcijas dalimis, nustato, kokiomis su įsigijimu susijusiomis išlaidomis negali būti didinama prestižo suma ir kt. 27 TAS pakeitimai nurodo, kad nuosavybės dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimai (neprarandant kontrolės) yra apskaitomi kaip nuosavo kapitalo sandoriai.

Šie pakeitimai nėra aktualūs Įmonei.

32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ pakeitimas – teisių emisijų grupavimas (įsigalioja nuo ar po 2010 m. vasario 1 d. prasidedančiais metais).

Pakeitime paaiškinama, kaip apskaityti tam tikras teises, kai išleistos priemonės išreikštos kita valiuta negu išleidėjo funkcinė valiuta. Jei tokios priemonės už fiksuotą grynujų pinigų sumą išleistos proporcingai visiems esamiems išleidėjo akcininkams, jos turėtų būti priskirtos nuosavybei, net jeigu jų panaudojimo kaina išreikšta kita valiuta negu išleidėjo funkcinė valiuta.

Šis pakeitimas nėra aktualus Įmonei.

39 TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“ pakeitimas – tinkami apdraustieji objektai (įsigalioja nuo ar po 2009 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Šis pakeitimas apibrėžia specifinius apsidraudimo nuo dalies rizikos, infliacijos priskyrimo rizikai bei apsidraudimo nuo jos atvejus.

Šis pakeitimas nėra aktualus Įmonei.

12 TFAAK „Paslaugų koncesijų susitarimai“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. kovo 30 d. prasidedančiais metais).

Šis išaiškinimas nurodo, kaip paslaugų koncesijų valdytojai turėtų taikyti galiojančius TFAS teisių ir įsipareigojimų, prisiimamų pagal paslaugų koncesijų sutartis, apskaitymui.

Šis aiškinimas neturi įtakos Įmonės finansinėms ataskaitoms.

15 TFAAK „Sutartys dėl nekilnojamojo turto objektų statybos“ (įsigalioja nuo ar po 2010 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šiame aiškinyje nurodoma kada ir kaip turi būti apskaitomos nekilnojamojo turto pardavimo ir statybos paslaugų pajamos, kai sutartis tarp statytojo ir pirkėjo yra sudaroma dar nebaigus statyti nekilnojamojo turto.

Šis aiškinimas nėra aktualus Įmonei.

16 TFAAK „Grynujų užsienio investicijų apsidraudimo sandoriai“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. liepos 1 d. prasidedančiais metais).

Šis išaiškinimas nurodo kaip apskaityti grynujų užsienio investicijų apsidraudimo sandorius.

Šis aiškinimas nėra aktualus Įmonei.

17 TFAAK „Nepiniginio turto paskirstymas savininkams“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. lapkričio 1 d. prasidedančiais metais).

Šis išaiškinimas nurodo kaip įmonė turi apskaityti dividendus, kai jie akcininkams išmokami ne pinigais, o kitu turtu.

Šis aiškinimas nėra aktualus Įmonei.

18 TFAAK „Turto gavimai iš pirkėjų“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. lapkričio 1 d. prasidedančiais metais).

Šis aiškinimas pateikia nuostatas dėl apskaitos metodų taikytinų įmonėje tuo atveju, kai įmonė gauna iš pirkėjo kilnojamąjį, nekilnojamąjį turtą ar įrangą, kurią įmonė turi panaudoti suteikiant prieigą prie prekių ir paslaugų tiekimo (pvz. elektra, dujos, vanduo ir kt.).

Šis aiškinimas nėra aktualus Įmonei.

Standartai ir jų aiškinimai, paskelbti Tarptautinės apskaitos standartų valdybos, bet dar nepriimti ES

• **9-asis TFAS „Finansinės priemonės“** (taikomas nuo 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau).

• **2009 m. balandžio 16 d. buvo išleista skirtingų standartų ir jų paaiškinimų suvestinė**, sudaryta remiantis kasmetiniais TFAS kokybės gerinimo projektais (2 TFAS, 5 TFAS, 8 TFAS, 1 TAS, 7 TAS, 17 TAS, 18 TAS, 36 TAS, 38 TAS, 39 TAS, 9 TFAAK, 16 TFAAK). Tuo siekiama visų pirma panaikinti neatitikimus ir apibrėžti naudojamus terminus (dauguma papildymų bus pradėti taikyti nuo 2010 m. sausio 1 d. arba vėliau),

• **24-asis TAS (papildymas) „Informacija apie susijusias šalis“** – supaprastinami atskleidimų reikalavimai įmonėms susijusioms su valdžios institucijomis bei susijusių šalių apibrėžimo išaiškinimas (taikomas nuo 2011 m. sausio 1 d. arba vėliau),

• **1-asis TFAS (papildymas) „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą“** – papildomos išimtys standartą taikantiems pirmąjį kartą (taikomas nuo 2010 m. sausio 1 d. arba vėliau),

• **2-asis TFAS (papildymas) „Akcijomis išreikšti mokėjimai“** – Grupės akcijomis išreikšti mokėjimai, dengiami pinigais (taikomas nuo 2010 m. sausio 1 d. arba vėliau);

• **14-asis TFAAK (papildymas) „19 - asis TAS - Nustatytų išmokų turto apribojimas, minimalūs finansavimo reikalavimai ir jų sąveika“** – minimalių finansavimo reikalavimų mokėjimai (taikomas nuo 2011 m. sausio 1 d. arba vėliau),

• **19-asis TFAAK „Finansinių įsipareigojimų panaikinimas išleidžiant nuosavybės finansines priemones“** (taikomas nuo 2010 m. liepos 1 d. arba vėliau).

Įmonės vadovybė mano, kad šių standartų pakeitimų ir aiškinimų pritaikymas ateityje neturės reikšmingos įtakos Įmonės finansinėms ataskaitoms.

Pastabos

3 Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir sprendimai

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti istorine patirtimi bei kitais veiksniais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais.

Įmonės vadovybė, atsižvelgdama į prognozes ir biudžetą, skolinimosi poreikį, įsipareigojimų vykdymą, produktus ir rinkas, finansinės rizikos valdymą, atlikusi veiklos tęstinumo vertinimą mano, kad neaiškumų vertinant bendrovės veiklos tęstinumą, bei abejonių dėl tolesnės jos veikos nėra.

Įmonė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibrėžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai įtakoja turto ir įsipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė peržiūri savo gautinas sumas, įvertindama vertės sumažėjimą bent kartą per ketvirtį. Įmonė nusprendama, ar vertės sumažėjimo nuostoliai turi būti apskaityti pelno (nuostolių) ataskaitoje, įvertina, ar yra prieinamų duomenų rodančių, kad pinigų srautai iš gautinų sumų portfelio pastebimai sumažės prieš tai, kai šis sumažėjimas gali būti nustatytas šio portfelio kiekvienai gautinai sumai individualiai. Toks įrodymas gali būti prieinami duomenys rodantys, kad yra neigiami skolininkų mokėjimų arba nacionalinių ar vietinių ekonominių sąlygų pokyčiai, įtakojantys gautinų sumų grupę.

Vadovybė, įvertina tikėtinus pinigų srautus iš skolininkų, remiantis skolininkų su panašia kredito rizika istorine nuostolių patirtimi. Metodai ir prielaidos, naudojami pinigų srautų sumų ir jų gavimo laiko ateityje įvertinimui, yra pastoviai peržiūrimi, siekiant sumažinti skirtumus tarp įvertintų ir faktinių nuostolių. Be to, Įmonė 2009 metams yra sudariusi Prekinių kreditų draudimo sutartį, kurioje yra apdraudusi pirkėjų alkoholiniais gėrimais skolas.

Nebaigtos statybos vertės sumažėjimo nuostoliai

Nebaigta statyba yra susijusi su 1994 m. nutrauktomis nealkoholinių gėrimų gamybos patalpų statybomis, kurios buvo nutrauktos dėl Įmonės strateginių planų pasikeitimo. Nebaigtos statybos vertės sumažėjimas Įmonėje buvo tikrinamas kiekvieną ketvirtį ir atitinkamai remiantis vadovybės vertinimais buvo pripažįstamas jos vertės sumažėjimo nuostolis. Nuo 2009 m. nebaigtai statybai skaičiuojamas nusidėvėjimas.

Prekių ženklų vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė naudoja prekių ženklu „Sobieski“, kuriam amortizacija skaičiuojama tiesiniu būdu per 20 metų laikotarpį. Šio prekių ženklo ekonominio tarnavimo laikas gali skirtis nuo šiuo metu naudojamų apskaitos vertinimų dėl rinkos sąlygotų šiuo ženklu pažymėtų produktų gyvavimo ciklo galimų pasikeitimų. Vadovybės manymu, atsižvelgiant į dabartinę padėtį, apskaitoje naudojamas tarnavimo laikotarpis yra pateisinamas.

Pastabos

4 Praėjusių laikotarpių koregavimai

Bendrovė 2009 m. spalio 1 d., pritaikiusi mokestinę lengvatą, deklaravo 57 406 litais mažesnę 2008 m. pelno mokesčių. 2009 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitoje yra pakoreguoti palyginamieji skaičiai, dėl to, 2008 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitoje šia suma padidėjo pelno mokesčio permoka („kitos gautinos sumos“) ir nepaskirstytasis pelnas. Dėl pakoreguotų palyginamųjų skaičių 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonės visas turtas ir įsipareigojimai padidėjo 57 406 litais - iki 90 893 517 litų. Atitinkamai pakoreguoti ir bendrųjų pajamų ataskaitos palyginamieji skaičiai – 57 406 litais sumažėjo 2008 m. pelno mokestis ir šia suma padidėjo grynasis pelnas.

Pastabos

5 Segmentų ataskaitos

Pagrindinė Įmonės veikla – gamyba ir prekyba alkoholiniais gėrimais. Be to, Įmonė gamina ir platina rektifikuotą, denatūruotą alkoholį, uždirba kitų pajamų. Atsižvelgiant šių produktų pardavimų dalį, Įmonėje išskiriamas vienintelis segmentas - alkoholinių ir susijusių produktų gamyba.

2009 m. pajamos ir bendrasis pelnas yra pateikti žemiau:

Litais	Alkoholiniai gėrimai	Rektifikuotas alkoholis	Denatūruotas alkoholis	Nepaskirstyta	Iš viso
Pajamos	48 965 326	3 067 050	81 894	1 085 358	53 199 628
Bendrasis pelnas	27 164 966	314 670	34 883	177 275	27 691 794

2008 m. pajamos ir bendrasis pelnas yra pateikti žemiau:

Litais	Alkoholiniai gėrimai	Rektifikuotas alkoholis	Denatūruotas alkoholis	Nepaskirstyta	Iš viso
Pajamos	64 545 384	2 163 256	117 305	2 542 572	69 368 517
Bendrasis pelnas	31 998 884	285 609	54 331	723 425	33 062 249

Įmonės pagrindinė veikla yra vykdoma Lietuvos rinkoje, tačiau nedidelė produkcijos dalis yra eksportuojama į ES šalis ir užsienį. 2009 m. sausio-gruodžio pardavimai Europos Sąjungos ir užsienio rinkose sudarė 2 274 649 litų (2008 m. sausio-gruodžio – 2 296 589 litų). Atsižvelgiant į šių produktų pardavimo užsienio rinkose dalį visose pajamose, Įmonėje nėra išskiriami geografiniai segmentai.

Pastabos

Litais	2009	2008
6 Kitos pajamos ir sąnaudos		
Patalpų nuoma	108 901	90 744
Medžiagų ir atsarginių dalių pardavimo pelnas	68 550	84 009
Ilgalaikio turto pardavimo pelnas	15 951	22 142
Kitos pajamos	80 327	39 609
Iš viso kitų pajamų	273 729	236 504
Kitos sąnaudos	50 237	35 311
Medžiagų ir atsarginių dalių pardavimo nuostolis	0	0
Ilgalaikio turto pardavimo nuostolis	0	0
Iš viso kitų sąnaudų	50 237	35 311
Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos grynąja verte	223 492	201 193
Litais	2009	2008
7 Pardavimo ir paskirstymo sąnaudos		
Reklamos sąnaudos	6 284 198	9 214 558
Marketingo sąnaudos	5 521 124	5 845 621
Atlyginimai ir socialinis draudimas	1 276 093	1 223 926
Transportavimo sąnaudos	560 202	754 537
Rinkos tyrimų sąnaudos	194 308	129 655
Pakavimo sąnaudos	55 222	90 725
Kitos	352 618	132 966
Iš viso pardavimo ir paskirstymo sąnaudų	14 243 765	17 391 988

Į reklamos sąnaudas yra įtrauktos reklamos per žiniasklaidos priemones, reklamos prekybos centruose, restoranuose, kavinėse ir baruose ir kitos reklaminės sąnaudos.

Pastabos

Litais	2009	2008
8 Administracinės sąnaudos		
Atlyginimai ir socialinis draudimas	4 433 001	4 794 752
Veiklos ir kiti mokesčiai	1 414 204	1 700 580
Remontas ir priežiūra	387 484	758 865
Amortizacija	999 356	1 018 753
Nusidėvėjimas	1 190 078	954 753
Konsultacinės ir mokymo sąnaudos	1 458 998	547 555
Iš jų: įstatymu numatytas auditas	53 519	53 518
audito įmonės mokesčių konsultacijos	1 400	0
Krovininių automobilių eksploatavimo sąnaudos	280 775	430 690
Apsaugos sąnaudos	402 911	340 450
Reprezentacinės sąnaudos	38 739	204 635
Parama ir kitos	29 000	66 260
Ryšių ir IT priežiūros sąnaudos	175 630	200 085
Komunaliniai patarnavimai	271 220	158 317
Nebaigtos statybos vertės sumažėjimas	(115 958)	47 691
Atsargų vertės sumažėjimas	0	0
Kitos	1 148 181	1 484 547
Iš viso administracinių sąnaudų	12 113 619	12 707 932
Litais	2009	2008
9 Personalo sąnaudos		
Atlyginimai	6 064 728	6 826 306
Privalomo socialinio draudimo įmokos	1 879 903	2 113 744
Personalo sąnaudų iš viso	7 944 631	8 940 050

Į 2009 m. ir 2008 m. sausio-gruodžio mėnesių personalo sąnaudas įtrauktas nepanaudotų atostogų kaupinių pokytis. 2009 m. sausio-gruodžio mėnesių išaitinės išmokos ir atostogų kompensacijos su soc. draudimo mokesčiais sudarė 958 658 litų.

Į 2009 m. sausio-gruodžio personalo sąnaudas įtraukti atlyginimai vadovybei (su privalomojo soc. draudimo įmokomis ir išaitine kompensacija), kurie sudaro 721 105 litų, iš jų išaitinė kompensacija-85 855 litų (2008 m. atlyginimai vadovybei sausio-gruodžio – 633 227 litų).

2009 m. gruodžio 31 d. vadovybei nebuvo suteikta paskolų. (2008 m. gruodžio 31 d. - 34 000 litų).

Vidutinis 2009 m. sausio-gruodžio mėnesiais įmonėje dirbusių vadovų skaičius buvo 5 vadovai (2008 m. sausio-gruodžio – 4 vadovai)

Pastabos

Litais	2009	2008
10 Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos		
Palūkanų pajamos	157 050	83 510
Kitos pajamos	754	0
Iš viso finansinės veiklos pajamų	157 804	83 510
Paskolų ir nuomos įsipareigojimų palūkanos	1 056 609	1 412 068
Valiutos kurso pasikeitimo neigiama įtaka	0	9 100
kita	115 688	5 036
Iš viso finansinės veiklos sąnaudų	1 172 297	1 426 204
Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos grynąja verte	(1 014 493)	(1 342 694)
Litais	2009	2008
11 Pelno mokesčio sąnaudos		
Einamasis mokestis	0	96 958
Atidėtojo mokesčio pokytis	(182 902)	401 341
Pelno mokesčio sąnaudų iš viso	(182 902)	498 299

Galiojančio mokesčio tarifo sutikrinimas yra toks:

Litais		2009		2008
Pelnas prieš mokesčius		543 409		1 820 829
Pelno mokestis, taikant galiojantį tarifą	20,0%	108 682	15,0%	273 124
Dukart atskaityta labdaros sąnaudų suma	0,6%	3 500	(0,3)%	(6 074)
Reprezentacinės sąnaudos, nemažinančios apmokestinamojo pelno	0,5%	2 921	0,4%	7 387
Pridėtinės vertės mokestis, nemažinantis apmokestinamojo pelno	1,6%	8 490	0,2%	4 543
MTEP darbų sąnaudos	(15,2%)	(82 892)	(3,2%)	(57 406)
Kitos sąnaudos, nemažinančios apmokestinamojo pelno	8,4%	45 802	1,0%	18 100
Pasikeitusio pelno mokesčio tarifo poveikis		(49,6)		258 625
		(33,7%)		(182 902)
				27,3%
				498 299

Pastabos

12 Atidėtasis mokestis	2009		2008	
	Laikinieji skirtumai	Atidėtasis mokestis (15%)	Laikinieji skirtumai	Atidėtasis mokestis (20%)
Litais				
Kitų gautinų sumų vertės mažinimas	832 923	124 938	885 209	177 042
Pirkėjų įsiskolinimo vertės mažinimas	236 075	35 411	378 728	75 746
Nebaigtos statybos vertės mažinimas	573 066	85 960	593 513	118 702
Atsargų vertės mažinimas	0	0	0	0
Sukauptos atostoginių kaupinių socialinio draudimo sąnaudos	116 191	17 429	171 356	34 271
Mokestiniai nuostoliai	488 495	73 274	0	0
Iš viso atidėtojo mokesčio turto		337 012		405 761
Materialaus turto nusidėvėjimo skirtumas	(3 037 102)	(455 565)	(3 208 830)	(641 766)
Nematerialaus turto nusidėvėjimo skirtumas	(4 364 694)	(654 704)	(3 273 520)	(654 704)
Ilgalaikio turto, kuriam buvo taikoma pelno mokesčio investicinė lengvata, likutinė vertė	(522 272)	(78 341)	(718 955)	(143 791)
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas iš viso		(1 188 610)		(1 440 261)
Atidėtasis mokestis grynąja verte		(851 598)		(1 034 500)

2009 m. einamojo pelno mokesčio tarifas buvo 20%. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2010 m. sausio 1 dienos pelno mokesčio tarifas sumažėjo iki 15 procentų, įmonė perskaičiavo atidėtąjį pelno mokestį 15 proc. tarifu.

Atidėtojo mokesčio pasikeitimas gali būti išskaidytas taip:

Litais	2009	2008
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas sausio 1 d.	(1 034 500)	(633 159)
Atidėtojo mokesčio pokytis	182 902	(401 341)
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas gruodžio 31 d.	(851 598)	(1 034 500)

Pastabos

13 Pelno mokestis

Litais	2009	2008
Pelno mokesčio permoka (įsipareigojimas) sausio 1 d.	160 425	1 327
Laikotarpio pelno mokestis	0	96 958
Sumokėtas pelno mokestis	56 544	256 056
Pelno mokesčio permoka (įsipareigojimas) gruodžio 31 d.	216 969	160 425

Bendrovė pakoregavo 2008 metų pelno mokestį. Jis sumažintas 57 406 litais, jam pritaikius mokestinę lenvatą. Dėl to, šia suma padidėjo ir 2008 metų pelno mokesčio permoka.

Pastabos

14 Ilgalaikis materialusis turtas

Litais	Žemė ir pastatai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės ir kitas turtas	Kiti įrenginiai	Nebaigta statyba	Kitas materialusis turtas	Iš viso
Savikaina 2008 m. sausio 1 d.	16 359 819	15 758 949	1 631 089	2 421 980	2 911 846	530 520	39 614 203
Įsigijimai	367 588	1 678 967	44 025	153 908	148 608	3 510 030	5 903 126
Nurašymai ir perleidimai	(37 801)	(87 379)	(98 407)	(195 193)	0	0	(418 780)
Pergrupavimai	1 164 662	30 520	0	0	(664 662)	(530 520)	0
Savikaina 2008 m. gruodžio 31 d.	17 854 268	17 381 057	1 576 707	2 380 695	2 395 792	3 510 030	45 098 549
Sukauptas nusidėvėjimas 2008m. sausio 1 d.	6 508 290	10 014 405	790 517	1 798 256	545 822	0	19 657 290
Nusidėvėjimas per metus.	662 050	1 480 936	208 709	252 297	0	0	2 603 992
Vertės sumažėjimo nuostolis	0	0	0	0	47 691	0	47 691
Nurašymai ir perleidimai	(37 800)	(87 315)	(98 403)	(191 511)		0	(415 029)
Sukauptas nusidėvėjimas 2008 m. gruodžio 31 d.	7 132 540	11 408 026	900 823	1 859 042	593 513	0	21 893 944
Grynoji likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	10 721 728	5 973 031	675 884	521 653	1 802 279	3 510 030	23 204 605
Savikaina 2009 m. sausio 1 d.	17 854 268	17 381 057	1 576 707	2 380 695	2 395 792	3 510 030	45 098 549
Įsigijimai	387 715	534 332	33 500	51 360	254 146		1 261 053
Nurašymai ir perleidimai	0	(128 582)	(389 158)	(139 376)	0	0	(657 116)
Pergrupavimai	4 155 622	6 447	0	0	(652 039)	(3 510 030)	0
Savikaina 2009 m. gruodžio 31 d.	22 397 605	17 793 254	1 221 049	2 292 679	1 997 899	0	45 702 486
Sukauptas nusidėvėjimas 2009 m. sausio 1 d.	7 132 540	11 408 026	900 823	1 859 042	593 513	0	21 893 944
Nusidėvėjimas per metus.	723 519	1 742 490	199 832	221 204	103 271	0	2 990 316
Vertės sumažėjimo nuostolis	0	0	0	0	(115 958)	0	(115 958)
Nurašymai ir perleidimai	7 760	(128 566)	(364 023)	(136 878)	(7 760)	0	(629 467)
Sukauptas nusidėvėjimas 2009m. gruodžio 31 d.	7 863 819	13 021 950	736 632	1 943 368	573 066	0	24 138 835
Grynoji likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d.	14 533 786	4 771 304	484 417	349 311	1 424 833	0	21 563 651

Pastabos

14 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Nebaigta statyba yra susijusi su 1994 m. nutrauktomis nealkoholinių gėrimų gamybos patalpų statybomis, kurios buvo nutrauktos dėl Įmonės strateginių planų pasikeitimo. Nuo 2009 metų, pasikeitus apskaitos standartų reikalavimams, nebaigta statybai skaičiuojamas nusidėvėjimas. Iki 2009 m. Įmonėje buvo skaičiuojamas nebaigtos statybos nusidėvėjimas ir, atitinkamai kiekvieną ketvirtį remiantis vadovybės vertinimais, nusidėvėjimo suma buvo pripažįstama vertės sumažėjimo nuostoliu.

Nusidėvėjimas buvo paskirstytas taip:

Litais	2009	2008
Pardavimų sąnaudos	1 562 227	1 464 908
Atsargos	187 926	152 260
Administracinės ir kitos sąnaudos	1 240 163	986 824
Iš viso	2 990 316	2 603 992

Bendrovė 2009 m. rugsėjo mėn. Vilniaus rajone įsigijo 3 871 448 litų vertės žemės sklypą su pastatu, kuriuos ateityje numato naudoti gamybinei, sandėliavimo ir administracinei veiklai vykdyti. Bendrovė su žemės sklypo pardavėju yra pasirašiusi susitarimą, pagal kurį pardavėjui iki 2010 12 31 d. paruošus reikiamus dokumentus, bendrovei yra suteikta galimybė (sumokėjus papildomą pinigų sumą), įsigytą žemės sklypą mainyti į kitoje vietoje esantį, pardavėjui priklausantį, didesnę žemės sklypą.

Pastabos

15 Nematerialus ilgalaikis turtas

Litais	Patentai, licencijos	Programinė įranga	Kita	Iš viso
Savikaina 2008 m. sausio 1 d.	202 384	528 949	18 913 672	19 645 005
Įsigijimai per metus	0	25 481	0	25 481
Nurašymai	(21 178)	(25 059)	0	(46 237)
Savikaina 2008 m. gruodžio 31 d.	<u>181 206</u>	<u>529 371</u>	<u>18 913 672</u>	<u>19 624 249</u>
Sukaupta amortizacija 2008 m. sausio 1 d.	196 860	401 752	3 152 279	3 750 891
Amortizacija per metus	5 524	67 546	945 683	1 018 753
Nurašymai	(21 178)	(25 059)	0	(46 237)
Sukaupta amortizacija 2008 m. gruodžio 31 d.	<u>181 206</u>	<u>444 239</u>	<u>4 097 962</u>	<u>4 723 407</u>
Grynoji likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	<u>0</u>	<u>85 132</u>	<u>14 815 710</u>	<u>14 900 842</u>
Savikaina 2009 m. sausio 1 d.	181 206	529 371	18 913 672	19 624 249
Įsigijimai per metus.	0	21 000	0	21 000
Nurašymai	(8 110)	(1 236)	0	(9 346)
Savikaina 2009 m. gruodžio 31 d.	<u>173 096</u>	<u>549 135</u>	<u>18 913 672</u>	<u>19 635 903</u>
Sukaupta amortizacija 2009 m. sausio 1 d.	181 206	444 239	4 097 962	4 723 407
Amortizacija per metus.	0	53 672	945 684	999 356
Nurašymai	(8 110)	(1 236)	0	(9 346)
Sukaupta amortizacija 2009m. gruodžio 31 d.	<u>173 096</u>	<u>496 675</u>	<u>5 043 646</u>	<u>5 713 417</u>
Grynoji likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d.	<u>0</u>	<u>52 460</u>	<u>13 870 026</u>	<u>13 922 486</u>

Visos amortizacijos sąnaudos yra įtrauktos į veiklos sąnaudas.

Pastabos

Litais	2009	2008
16 Atsargos		
Žaliavos	4 897 033	8 164 498
Pagaminti produktai	1 821 418	1 004 413
Prekės perpardavimui	919 393	305 355
Nebaigta gamyba	51 500	20 962
Iš viso atsargų	7 689 344	9 495 228
Litais	2009	2008
17 Išankstiniai mokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos		
Išankstiniai mokėjimai tiekėjams	1 076 617	93 280
Ateinančių laikotarpių reklamos sąnaudos	120 183	263 914
Ateinančių laikotarpių draudimas ir prenumerata	70 829	73 614
Kitos	12 523	67 628
Iš viso išankstinių mokėjimų ir atidėtųjų sąnaudų	1 280 152	498 436
Litais	2009	2008
18 Pirkėjų įsiskolinimas		
Pirkėjų įsiskolinimas	29 100 442	40 341 751
Vertės sumažinimas blogoms skoloms	(236 076)	(378 728)
Pirkėjų įsiskolinimas grynąja verte	28 864 366	39 963 023

Pirkėjų skolų detalizacija 2009 12 31 d.	Iš viso skola	Nesuėjusio termino skolos				Uždelstos skolos		
		Virš 90 d.	Nuo 61 iki 90 d.	Nuo 31 iki 60 d.	Iki 30 d.	Iki 90 d.	Nuo 91 iki 180 d.	Nuo 181 ir > d.
Ne grupės įmonių skolos	24.055.572			23.540.249	361.541	120.712		33.070
Grupės įmonių skolos	4.808.794				4.490.729	66.844	24.766	226.455
Iš viso:	28.864.366			23.540.249	4.852.270	187.556	24.766	259.525

Gautinų sumų vertės sumažinimas blogoms skoloms 2009 m. sumažėjo dalį blogų skolų nurašius. Vertės sumažėjimo pokytis gali būti pateiktas taip:

Litais	2009	2008
Vertės sumažinimas blogoms skoloms sausio 1 d.	(378 728)	(731 782)
Vertės sumažėjimo blogoms skoloms atstatymas	142 652	353 054
Vertės sumažinimas blogoms skoloms laikotarpio pabaigai.	(236 076)	(378 728)

Pastabos

19 Kitos gautinos sumos

Litais	2009	2008
Suteiktos paskolos	2 653 062	2 057 608
Išankstiniai apmokėjimai mokesčių inspekcijai	297 480	247 480
Pelno mokesčio permoka	216 969	160 425
Deponuotos sumos garantijai	243 000	124 000
Kitos gautinos sumos	249 456	113 927
Abejotinos gautinos sumos	832 923	885 209
Iš viso kitų gautinų sumų prieš vertės sumažinimą	4 492 890	3 588 649
Vertės sumažėjimas	(832 923)	(885 209)
Iš viso kitų gautinų sumų grynąja verte	3 659 967	2 703 440

Išankstiniai mokėjimai mokesčių inspekcijai yra garantija už akcizo mokesčio ir eksportuotos produkcijos mokėjimus. Suteiktos paskolos: 768 380 EUR (2 653 062 litų) paskola susijusiai įmonei (6,0-8,5 % pastovios metinės palūkanos, suteiktų paskolų gražinimo terminas - 2010 m. gruodžio mėn.). 2008 metų pelno mokesčiui pritaikius mokestinę lengvatą, 57406 litais pakoreguota 2008 12 31 d. pelno mokesčio permoka

Atidėjinio gautinoms sumoms dėl nuvertėjimo pokytis:

Litais	2009	2008
Vertės sumažėjimas blogoms ir kitoms gautinoms sumoms sausio 1 d.	(885 209)	(885 209)
Nrašytos blogos gautinos sumoms	52 286	0
Vertės sumažėjimas blogoms ir kitoms gautinoms sumoms laikotarpio pabaigai.	(832 923)	(885 209)

52 286 litų skola nurašyta, įmonei bankrutavus.

Pastabos

20 Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai

Litais	2009	2008
Pinigai banke ir kasoje	82 098	52 389
Iš viso grynujų pinigų ir jų ekvivalentų	82 098	52 389

21 Akcinis kapitalas

Akcinį kapitalą sudaro 24 408 431 paprastoji akcija, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas, o bendra akcinio kapitalo suma yra 24 408 431 litas; akcinis kapitalas yra pilnai apmokėtas. Paprastųjų akcijų turėtojai turi vieno balso teisę vienai akcijai akcininkų susirinkime ir turi teisę gauti dividendus, kai jie paskelbiami bei atsiimti kapitalo dalį kapitalo mažinimo atveju. Viena paprastoji akcija suteikia vieno balso teisę akcininkų susirinkime.

Išstatymo numatytas rezervas

Išstatymo numatytas rezervas pagal Lietuvos įstatymus yra privalomasis rezervas. Kasmet į privalomąjį rezervą turi būti pervedama ne mažiau kaip 5% nepaskirstytojo pelno, iki tol, kol privalomasis rezervas sudarys 10% akcinio kapitalo. Šis rezervas negali būti paskirstytas.

22 Pelnas vienai akcijai

Pelnas akcijai apskaičiuojamas padalijant grynąjį pelną, tenkanti akcininkams, iš svertinio išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus vidurkio metų bėgyje.

	2009	2008.
Vidutinis akcijų skaičius	24 408 431	24 408 431
Grynasis laikotarpio rezultatas, priskiriamas nuosavo kapitalo savininkams, litais	726 311	1 265 123
Vienai akcijai tenkanti pelno dalis, litais	0,03	0,05

Įmonė nėra išleidusi kitų vertybinių popierių potencialiai konvertuojamų į akcijas. Dėl to, sumažintas pelnas yra lygus paprastajam pelnui, tenkančiam vienai išleistai paprastajai akcijai.

Pastabos

Litais	2009	2008
23 Paskolos ir kitos sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos		
Ilgalaikiai įsipareigojimai		
Bankų paskolos	6 833 698	24 504 574
Finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	267 175	542 982
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų	7 100 873	25 047 556
Trumpalaikiai įsipareigojimai		
Overdraftas	0	0
Bankų, kitos paskolos ir finansinė nuoma	13 160 058	2 417 257
Iš viso trumpalaikių įsipareigojimų	13 160 058	2 417 257
Iš viso	20 260 931	27 464 813

Sąlygos ir grąžinimo grafikas:

Litais	Iš viso	Iki 1 metų	Nuo 1 iki 2 metų	Nuo 2 iki 5 metų	Po 5 metų
2 000 000 litų ilgalaikis kredito limitas – 3 mėn. kintamas Vilibor + 2,5%	2 000 000	2 000 000			
3 015 412 eurų (10 411 615 litų) paskola – 3 mėn. kintamas eurų LIBOR + 2,9%	8 700 437	1 866 739	6 833 698		
2 606 580 eurų (9 000 000 litų) ilgalaikis kredito limitas – 3 mėn. Kintamas EURIBOR + 2,5% palūkanos	8 995 314	8 995 314			
Finansinė nuoma (lizingas) – 6 mėn. kintamas EURIBOR + 1%	560 180	293 005	267 175		
Trumpalaikė paskola (kortelė)	5 000	5 000			
Iš viso finansinių įsipareigojimų	20 260 931	13 160 058	7 100 873	0	0

Ilgalaikės paskolos grąžinimo terminas – 2015 m. gruodžio 31 d., kreditų limitų (2 mln. litų ir 2606 580 eurų) – 2010 m. rugpjūčio 31 d.

2009 m. rugpjūčio mėn. bendrovės su banku pasirašė ilgalaikę 1 736 272 EUR kreditavimo sutartį bei ilgalaikę 879 865,62 EUR finansinių įsipareigojimų limito sutartį. Ilgalaikis kreditas ir finansinių įsipareigojimų limitas skirtas – projekto „Žliaugtų panaudojimo elektros energijos gamybai“ finansavimui. Ilgalaikio kredito galutinis grąžinimo terminas – 2015 12 31 d., kredito limito - 2011 12 31 d.

Norėdama užtikrinti banko paskolas, Įmonė įkeitė materialųjį ir nematerialųjį ilgalaikį turtą, atsargas, bei žemės sklypo nuomos teisę. Daugiau informacijos ieškokite 26 pastaboje.

Pastabos

Litais	2009	2008
24 Kitos mokėtinos sumos		
Mokėtinas akcizo mokestis	6 887 932	9 206 118
Mokėtinas PVM	3 646 916	5 187 727
Atostoginių kaupinių sąnaudos ir soc.draudimas	488 751	722 553
Mokėtini mokesčiai	60 324	1 351 413
Sukauptos sąnaudos	1 002 883	147 930
Kitos mokėtinos sumos	375 192	491 398
Iš viso kitų mokėtinų sumų	12 461 998	17 107 139

Pastabos

25 Finansinės rizikos valdymas

Naudodamasi finansiniais instrumentais Įmonė susiduria su šia rizika:

- kredito rizika;
- likvidumo rizika;
- rinkos rizika.

Šioje pastaboje pateikiama informacija apie kiekvieną Įmonės patiriamą aukščiau paminėtą riziką, Įmonės rizikos vertinimo tikslus, politiką ir rizikos vertinimo ir valdymo procesus, taip pat apie Įmonės kapitalo valdymą. Išsamesni kiekybiniai atskleidimai pateikiami šioje metinėje ataskaitoje.

Valdyba yra visiškai atsakinga už Įmonės rizikos valdymo struktūros sukūrimą ir priežiūrą. Įmonės rizikos valdymo politika yra skirta rizikos, su kuria susiduria Įmonė, nustatymui ir analizei, atitinkamų rizikos ribų ir kontrolių nustatymui bei rizikos ir limitų laikymosi stebėjimui. Rizikos valdymo politika ir rizikos valdymo sistemos yra reguliariai peržiūrimos, kad atitiktų rinkos sąlygų ir Įmonės veiklos pokyčius. Apmokymų, valdymo standartų procedūrų pagalba, Įmonė siekia sukurti drausmingą ir konstruktyvią valdymo aplinką, kurioje visi darbuotojai žino savo funkcijas ir įsipareigojimus.

Kredito rizika

Kredito rizika yra rizika, kad Įmonė patirs finansinių nuostolių, jei klientas arba kita šalis neįvykdys numatytų įsipareigojimų, ir kuri yra dažniausiai yra susijusi su iš klientų gautinomis sumomis.

Įmonė kontroliuoja kredito riziką taikydama kredito sąlygas ir atlikdama rinkos analizės procedūras. Įmonėje nėra reikšmingos kredito rizikos koncentracijos, nes pardavimai yra paskirstyti skirtingiems pirkėjams. Be to, Įmonė 2009 m. buvo apdraudusi pirkėjų skolas.

Įmonė apskaito vertės sumažėjimą remdamasi iš prekybos ir kitų gautinų sumų patirtų nuostolių įvertinimu. Ši vertės sumažėjimą sudaro tik konkretus nuostolis susijęs su atskiromis reikšmingomis prekybos ir kitomis gautinomis sumomis.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra rizika, kad suėjus terminui Įmonė nepajėgs įgyvendinti savo finansinių įsipareigojimų. Įmonės likvidumo valdymo tikslas yra kiek įmanoma geriau užtikrinti, pakankamą Įmonės likvidumą, leidžiantį įvykdyti įsipareigojimus tiek esant įprastoms, tiek sudėtingomis sąlygoms, nepatiriant nepriimtinių nuotolių ir nerizikuojant prarasti savo gerą vardą.

Paprastai Įmonė užsitikrina, kad prirėkus turėtų pakankamai grynujų pinigų, kad galėtų padengti planuojamas veiklos sąnaudas, įskaitant finansinių įsipareigojimų padengimą; šis užsitikrinimas neapima galimų nenusėjamų nepaprastųjų aplinkybių (pvz., stichinių nelaimių) įtakos. Taip pat, Įmonė yra sudariusi kredito linijų, kurių limitai yra 2 606 580 EUR ir 2 000 000 litų, sutartis.

Pastabos

25 Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Rinkos rizika

Rinkos rizika yra rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz., užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Įmonės pajamoms arba turimų finansinių instrumentų vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas yra valdyti ir kontroliuoti rinkos riziką atsižvelgiant į tam tikras ribas, optimizuojant grąžą.

Palūkanų rizika

Įmonės skoloms, didžiąja dalimi buvo taikomos kintamos palūkanų normos, susijusios su EURIBOR ir VILIBOR. 2009 m. gruodžio 31 d. Įmonė nesinaudojo jokiais finansinėmis priemonėmis, kad apsisaugotų nuo pinigų srautų rizikos, susijusios su skolos priemonėmis su kintančia palūkanų norma arba nuo kainų rizikos, susijusios su skolos priemonėmis su pastovia palūkanų norma.

Valiutos rizika

Įmonės funkcinė valiuta yra litas. Įmonė susiduria su užsienio valiutos kurso kitimo rizika dėl pirkimų ir pasiskolintų sumų, kurios yra apskaitomos kitomis valiutomis nei litais ar eurai. Rizika, susijusi su operacijomis eurai, yra laikoma nereikšminga, nes litas yra susietas su euru pastoviu santykiu. 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė neturėjo reikšmingos užsienio valiutos keitimo rizikos.

Kapitalo valdymas

Valdybos politikos tikslas – palaikyti reikšmingą nuosavo kapitalo dalį lyginant su skolintomis lėšomis tam, kad nediskredituoti investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimo, o taip pat palaikyti veiklos plėtojimą ateityje. Valdyba seka kapitalo grąžą ir pateikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo paprastųjų akcijų savininkams, atsižvelgdama į Įmonės finansinius rezultatus ir strateginius planus.

Valdyba taip pat siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės grąžos, kuri galėtų būti pasiekama esant didesniam skolintų lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

Per 2009 m. sausį-gruodį Įmonės kapitalo valdymo politika nesikeitė.

Pastabos

26 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Įmonės susijusios šalys yra:

- šalys kontroliuojančios Įmonę, Įmonės kontroliuojamos kitos įmonės bei tos įmonės, kurios kontroliuoja kartu su Įmone;
- šalys galinčios reikšmingai įtakoti Įmonės veiklą;
- šalys, kurios yra Įmonės ar ją kontroliuojančios įmonės vadovybės nariai;
- asmenys susiję artimais giminystės ryšiais su aukščiau paminėtais asmenimis ir;
- įmonės, kurias kontroliuoja arba reikšmingai įtakoja aukščiau paminėti asmenys.

Patronuojanti ir vadovaujanti patronuojanti įmonės yra:

Įmonė	Ryšiai
„Sobieski“ Sp. Z.o.o.	Patronuojanti įmonė
„Belvedere“ S.A.	Vadovaujanti patronuojanti įmonė

Kitos pagrindinės susijusios šalys yra:

Įmonė	Ryšiai
UAB „Belvedere prekyba“	„Belvedere“ grupės įmonė
„Sobieski Destylarnia“ S.A.	„Belvedere“ grupės įmonė
„Vinimpex“ PLC	„Belvedere“ grupės įmonė
UAB „Belvedere Baltic“	„Belvedere“ grupės įmonė
„Fabryka Wodek Polmos Lancut“	„Belvedere“ grupės įmonė
„Gemaco“	„Belvedere“ grupės įmonė
PHP Wieslaw Wawrzyniak	„Belvedere“ grupės įmonė
Moncigale S.A.S.	„Belvedere“ grupės įmonė
Gognas Gautier	„Belvedere“ grupės įmonė
Marie Brizard&Roger Inten	„Belvedere“ grupės įmonė
I000 Galiart .	„Belvedere“ grupės įmonė
Chais Beaucairois SAS	„Belvedere“ grupės įmonė
Domain Menada Sp. Z.o.o.	„Belvedere“ grupės įmonė
Darius Žaromskis	Akcininkas
Arūnas Tuma	Akcininkas

Pastabos

26 Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

Pardavimai ir pirkimai iš susijusių šalių per ataskaitinius laikotarpius, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d.:

Įmonė	Sandorio rūšis	2009	2008
Pirkimai iš:			
„Belvedere“ grupės įmonių	Paslaugų pirkimai	2 561 411	5 066 388
„Belvedere“ grupės įmonių	Žaliavų pirkimai	793 837	1 151 968
Akcininkas	Paslaugų pirkimai	309 600	309 600
„Belvedere“ grupės įmonių	Ilgalaikio turto pirkimas	35 506	0
Vadov. patrunuojančios įmonės	Atsargų pirkimai	33 622	91 838
Iš viso pirkimų		3 733 976	6 619 794
Pardavimai:			
„Belvedere“ grupės įmonėms	Produkcijos pardavimai įskaitant akcizo mokestį	50 915 438	92 083 216
Patrunuojančiai įmonei	Produkcijos pardavimai įskaitant akcizo mokestį	326 832	305 271
„Belvedere“ grupės įmonėms	Kitos pajamos	0	230 071
Vadovaujančiai patrunuojančiai įmonei	Kitos pajamos	154 975	0
„Belvedere“ grupės įmonėms	Paslaugų pardavimai ir kt	104 043	80 988
Iš viso pardavimų		51 501 288	92 699 546
Akcizo mokestis		36 455 443	61 626 960
Iš viso pardavimų atėmus akcizo mokestį		15 045 845	31 072 586

Pastabos

26 Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

Žemiau pateikiami negražinti likučiai su nustatytais susijusiais asmenimis laikotarpio pabaigoje:

Įmonė	2009	2008
Gautinos prekybos sumos		
Iš „Belvedere“ grupės įmonių	4 717 184	16 353 557
Iš vadovaujančios patronuojančios įmonės	3 759 312	12 451
Iš patronuojančios įmonės	91 610	0
Iš viso gautinos prekybos sumos	8 568 106	16 366 008
Mokėtinos prekybos sumos		
„Belvedere“ grupės įmonėms	193 395	242 131
Iš viso prekybos mokėtinų sumų	193 395	242 131

Išmokos įmonės vadovybei atskleidžiamos 9-oje finansinių ataskaitų pastaboje. Informacija apie susijusiai įmonei suteiktas paskolas pateikta 19 pastaboje.

Visos transakcijos su susijusiomis šalimis yra įkainojamos rinkos kainomis.

Pastabos

27 Nebalansiniai ir kiti įsipareigojimai

Iš banko gautos paskolos, kredito linijos ir grąžinimui užtikrinti, įmonė įkeitė šį turtą:

Litais	2009	2008
Įkeistų pastatų ir statinių likutinė vertė	11 720 502	9 198 192
Įkeistų prekių ženklų likutinė vertė	13 870 027	14 815 710
Įkeistų atsargų likutinė vertė	7 689 344	9 495 228

Bendrovė, Reikalavimo teisių perleidimo sutartimi, užtikrindama savo įsipareigojimų pagal Kreditavimo sutartį įvykdymą, perleido Bankui esamas ir būsimas pinigines lėšas AB „DnB Nord banko sąskaitose ir gautinas sumas iš pirkėjų, kurios 2009 m. gruodžio 31 d. buvo lygios 28 864 366 litų (39 963 023 litų 2008 m. gruodžio 31 d.).

Ryšium su kreditiniais įsipareigojimais bankui, Įmonė turi tam tikrą paskolos įsipareigojimų. Įmonė įsipareigojimus bankui kontroliuoja ir vykdo.

28 Finansinių priemonių tikroji vertė

Tikroji vertė yra suma, kuria gali būti pakeista priemonė sandorių sudarytame tarp norinčių šalių ir kuris yra vykdomas rinkos sąlygomis, o ne priverstinai parduodant arba likviduojant. Tikrosios vertės yra apskaičiuojamos iš nustatytų rinkos kainų, diskontuotų pinigų srautų modelių ir opcionių kainodaros modelių.

Tikroji turto ir įsipareigojimų vertė, pateikta 2009 m. gruodžio 31 d. balanse, reikšmingai nesiskiria nuo jų balansinės vertės, išskyrus nekilnojamą ilgalaikį turtą, kurio amortizuota savikaina reikšmingai skiriasi nuo jo tikrosios vertės.

Finansinis turtas 2009 m. gruodžio 31 d.:

Litais	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	1 280 152	1 280 152
Pirkėjų įsiskolinimas	28 864 366	28 864 366
Kitos gautinos sumos ir kitas trumpalaikis turtas	3 659 967	3 659 967
Grynieji pinigai ir grynųjų pinigų ekvivalentai	82 098	82 098
Iš viso	33 886 583	33 886 583

Pastabos

28 Finansinių priemonių tikroji vertė (tęsinys)

Finansiniai įsipareigojimai 2009 m. gruodžio 31 d.:

Litais	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Paskolos ir kitos sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos	20 260 931	20 260 931
Skolos tiekėjams	4 191 269	4 191 269
Kitos mokėtinos sumos	12 461 998	12 461 998
Iš viso	36 914 198	36 914 198

29 Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio

AB „Vilniaus degtinė“ parengtam projektui „Žliaugtų panaudojimas elektros energijos gamybai“ paskirtas ES struktūrinių fondų finansavimas. Pasitelkusi Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų finansavimą bendrovė numato pastatyti kogeneracinę elektrinę, kurios instaliuota elektros galia siektų 1,5 MW, o šilumos galia – 1,6 MW. Bendra šio projekto, kuris bus įgyvendintas vienintelėje Lietuvoje Obelių spirito varykloje, vertė siekia 19 984 000 Lt (be mokesčių). Iš šios sumos ES struktūrinių fondų finansavimo suma sudaro 9 992 000 Lt. Šioje kogeneracinėje jėgainėje iš grūdų perdirbimo į alkoholių atliekų (žliaugtų) bus gaminamos biodujos, iš kurių generuojama elektros energija. Biodujų gamyba iš žliaugtų leis įmonei apsirūpinti šilumine ir elektros energija, o perteklinę elektros energiją parduoti skirstomiesiems tinklams. Šiuo projektu siekiama ne tik sumažinti energetinių resursų išlaidas bei modernizuoti spirito gamybos atliekų panaudojimą, bet ir mažinti aplinkos taršą.

Likusi investicijų suma bus finansuojama iš nuosavų ir skolintų lėšų. Užtikrinant projekto įvykdymą AB „Vilniaus degtinė“ pasirašė finansavimo sutartį su banku.

Metinis pranešimas už 2009 metus

1. INFORMACIJA APIE BENDROVĘ

Bendrovės pavadinimas	Akcinė bendrovė „Vilniaus degtinė“, toliau vadinama AB „Vilniaus degtinė“
Teisinė forma	akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1995 m. gegužės 8d. Vilniaus miesto valdybos rejestro tarnyboje
Kodas	120057287
Buveinės adresas	Panerių g. 47/2, LT-03202 Vilnius
Telefonas	(8~5) 233 0819
Faksas	(8~5) 231 5052
Elektroninis paštas	vd@degtine.lt
Interneto tinklalapis	www.degtine.lt
Bendrovės filialas	Obelių spirito varykla
Filialo adresas	Audronių km., Obelių seniūnija, Rokiškio raj.
Telefonas	(8~458) 78723
Faksas	(8~458) 78723
Elektroninis paštas	obeliai@degtine.lt

AB „Vilniaus degtinė“ gamina ir realizuoja degtinės ir likerio gaminius, kitus alkoholinius gėrimus, maistinių rektifikuotą, denatūruotą etilo alkoholį, gamina maistinių distiliuotą etilo alkoholį, importuoja ir parduoda kitų šalių alkoholinius gėrimus.

2. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS ĮSTATINĮ KAPITALĄ IR VERTYBINIUS POPIERIUS

AB „Vilniaus degtinė“ įstatinio kapitalo struktūra:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius, vnt.	Nominali vertė, Lt	Bendra nominali vertė, Lt	Dalis įstatiniame kapitale, proc.
Paprastosios vardinės akcijos	24 408 431	1	24 408 431	100,00

Bendrovės įstatinį kapitalą sudarančios paprastos vardinės akcijos visiems bendrovės akcijų savininkams suteikia vienodas teises. Visos AB „Vilniaus degtinė“ akcijos yra pilnai apmokėtos. Bendrovė nėra išleidusi skolos ir išvestinių vertybinių popierių, kurie būtų konvertuojami į akcijas. Bendrovė neįsigijo ir neturi savų akcijų.

Bendras acininkų skaičius 2009 m. gruodžio 31 d. – 246.

Akcininkai, 2009 m. gruodžio 31 d. nuosavybės teise turėję ar valdę daugiau kaip 5 proc. bendrovės įstatinio kapitalo:

Akcininko vardas, pavardė (įmonės pavadinimas, teisinė forma, įmonės kodas, buveinės adresas)	Nuosavybės teise, priklausančių akcijų kiekis, vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Balsų dalis, proc.
SOBIESKI SP.Z.0.0. ul. Bellottiego 1, 01-022, Warszawa, Polska 230030460	16 668 632	68,29	68,29
ARŪNAS TUMA	2 440 843	9,99	9,99
DARIUS ŽAROMSKIS	2 440 843	9,99	9,99
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN CLIENTS Sergels Torg 2, 10640 Stockholm, Sweden 50203290810	2 254 262	9,24	9,24

Nei vienas bendrovės akcininkas neturi specialių kontrolės teisių. Balsavimo teisių apribojimų nėra. Akcininkų tarpusavio susitarimų, apie kuriuos bendrovė žino ir dėl kurių gali būti ribojamas akcijų perleidimas ir (arba) balsavimo teisės, nėra.

AB „Vilniaus degtinė“ paprastosios vardinės akcijos nuo 2002m. kovo 25 d. yra įtrauktos į AB NASDAQ OMX Vilnius. Papildomąjį prekybos sąrašą. Į prekybą yra įtrauktos visos 24 408 431 vnt. akcijų. Akcijų perleidimui apribojimų nėra. Bendrovė yra pasirašiusi sutartį su AB FMĮ „Finasta“ dėl išleistų vertybinių popierių apskaitos tvarkymo.

AB „Vilniaus degtinė“ vertybinių popierių prekybos istorija 2006 – 2009 metais

RODIKLIS	2006	2007	2008	2009
Didžiausia kaina	5,01	5,50	3,50	1,50
Mažiausia kaina	2,70	3,00	0,80	0,50
Paskutinė kaina	5,00	3,25	0,80	1,40
Apyvarta vnt.	5 254 805	173 373	67 163	104 134
Apyvarta mln.lt	7,16	0,68	0,14	0,11
Kapitalizacija mln.	122,04	79,33	19,53	34,17

AB „Vilniaus degtinė“ (VDG1L) akcijos kainos palyginimas su indeksu 2006 – 2009 metais

Grafiko duomenys

Indeksas/Akcijos	01.01.2006	31.12.2009	+/-%
—OMX Vilnius	448,76	261,77	-41,67
—VDG1L	3,00 LTL	1,40 LTL	-53,33

3. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS VALDYMĄ

Bendrovė turi visuotinį akcininkų susirinkimą, kolegialų priežiūros organą – stebėtojų tarybą, kolegialų valdymo organą – valdybą ir vienasmenį valdymo organą – bendrovės vadovą (generalinį direktorių).

Bendrovės stebėtojų taryba sudaryta iš 3 narių. Ją ketverių metų kadencijai renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Jeigu renkami pavieniai stebėtojų tarybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios stebėtojų tarybos kadencijos pabaigos.

Bendrovės valdyba sudaryta iš 5 narių. Ją ketverių metų kadencijai renka stebėtojų taryba. Stebėtojų taryba gali atšaukti visą valdybą arba pavienius jos narius nesibaigus jų kadencijai. Valdybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nesibaigus, apie tai ne vėliau kaip prieš 14 dienų raštu įspėjęs bendrovę.

Pagal Įmonės įstatų nuostatas visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, be tos, kuri numatyta įstatymuose, apima sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio vertė didesnė nei 1/20 Įmonės įstatinio kapitalo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, taip pat dėl kitų subjektų prievolių, kurių dydis didesnis kaip 1/20 Įmonės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo.

Bendrovės vadovą (generalinį direktorių) renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų, nustato jo atlyginimą, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas bendrovės valdyba.

Bendrovės santykiuose su kitais asmenimis bendrovės vardu vienvaldiškai veikia bendrovės vadovas.

2009 metais įvyko 12 valdybos, 5 stebėtojų tarybos ir 1 akcininkų susirinkimai, kuriuose buvo aptarti svarbūs bendrovei klausimai.

Bendrovės įstatai keičiami LR Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka. Naujausia įstatų redakcija įregistruota LR Juridinių asmenų registre 2008 m. rugpjūčio 11 d.

AB „Vilniaus degtinė“ kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas, finansų direktorius (2009 m. gruodžio mėn. 31 d.)

Vardai, pavardės	Pareigos	Dalyvavimas emitento įstatiniame kapitale, proc.	Kadencija
Dariusz Jamiola	Stebėtojų tarybos pirmininkas	-	2008-03 – 2012
Tomasz Kowalski	Stebėtojų tarybos narys	-	2008-03 – 2012
Ilona Šerlatienė	Stebėtojų tarybos narė	-	2008-03 – 2012
Darius Žaromskis	Valdybos pirmininkas	9,99	2007-12 – 2011
Danas Kerbelis	Valdybos narys	-	2007-12 – 2011
Renaldas Barauskas	Valdybos narys	-	2009-03 – 2011
Dalius Rutkauskas	Valdybos narys	-	2009-03 – 2011
Audra Jauniškienė	Valdybos narė	-	2007-12 – 2011
Danas Kerbelis	Generalinis direktorius	-	2005-07-18
Audra Jauniškienė	Finansų ir administracijos direktorė	-	2005-03-01

Bendrovė per ataskaitinį laikotarpį priskaičiavo pinigų sumas kolegialių organų nariams- 309 600 Lt. arba vidutiniškai vienam nariui – 309 600 Lt (minėta suma išmokėta vienam kolegialaus organo nariui). Bendrovės vadovui ir finansų ir administracijos direktorei - 173 387 Lt arba vidutiniškai vienam nariui - 86 694 Lt. Kolegialių organų nariams, bendrovės vadovui ir finansų ir administracijos direktorei bendrovė neperleido turto ir nesuteikė garantijų.

Reikšmingų susitarimų, kurių šalis yra bendrovė ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutruktų pasikeitus bendrovės kontrolei, nėra. Bendrovės ir jos organų narių ar darbuotojų susitarimų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl bendrovės kontrolės pasikeitimo nėra. Informacija apie 2009 metų susijusių šalių sandorius pateikta AB „Vilniaus degtinė“ 2009 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose, parengtose pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

Bendrovė, vykdydama savo prievoles, pagal vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, per 2009 metus viešai skelbė informaciją apie esminius įvykius emitento veikloje.

2009-01-27 d. paskelbta informacija, kad bendrovė gamybos nestabdys.

2009-03-16 d. paskelbta, kad 2009 m. balandžio 17 d. šaukiamas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas ir jo darbotvarkė.

2009-03-23 d. – paskelbta informacija apie Belvedere SA koncerno planus.

2009-04-07 d. – paskelbta informacija apie naujus valdybos narius.

2009-04-17 d. – paskelbti eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai.

2009-04-24 d. – paskelbta informacija apie Belvedere SA paskelbtus planus.

2009-05-20 d. – paskelbta informacija apie baigtą įgyvendinti gamybos modernizavimo etapą.

2009-07-23 d. – paskelbta informacija apie finansavimo skyrimą projektui „Žlaugtų panaudojimas elektros energijos gamybai“.

2009-11-20 d. – paskelbta informacija apie Dižono teismo sprendimą dėl Belvedere SA restruktūrizavimo plano.

2009-02-27, 2009-04-17, 2009-05-28, 2009-08-31, 2009-11-30 d. skelbti atitinkamų laikotarpių bendrovės veiklos rezultatai.

Šią bendrovės skelbtą informaciją galima rasti bendrovės tinklapyje www.degtine.lt arba AB NASDAQ OMX Vilnius tinklapyje www.nasdaqomx.com

Detali informacija apie bendrovės valdymą ir informacijos atskleidimą yra pateikiama metinio pranešimo priede „AB „Vilniaus degtinė“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi“.

AB „Vilniaus degtinė“ priklauso šioms asocijuotoms struktūroms:

- Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija;
- asociacija „Lietuvos maisto pramonė“;
- alkoholiniais gėrimais prekiaujančių įmonių asociacija.

4. GAMYBINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

Pagrindinė bendrovės veikla – degtinių, aromatizuotų degtinių, trauktinių, likerių ir kitų alkoholinių gėrimų gamyba.

2009 m. sukurti ir pradėti gaminti devyni nauji gaminiai. Tai degtinės „Bajorų su šermukšniais“, „Sobieski su kava“, „Sobieski su alyvuogėmis“, „Sobieski Ice Mint“, „Sobieski Delux“, „Ivan Kalita“, „Tėviškės spalvos“, spiritinis gėrimas – balzamas „Saldžios devynerios“, brendis „Renaissance VSOP“.

Toliau plėtojama aromatizuotų degtinių ir trauktinių gamyba, tačiau pagrindinis dėmesys skiriamas tradicinės degtinės gamybai ir jos skonio tobulinimui.

Praėjusiais metais AB „Vilniaus degtinė“ degtinės „Bajorų premium“ ir „Sobieski su kava“ bei kremo likeris „Dama“ Lietuvos pramonininkų konfederacijos įvertinti aukso medaliais „Lietuvos metų gaminys 2009“.

AB „Vilniaus degtinė“ filialas Obelių spirito varykla iš rugių gamina maistinį distiliuotą etilo alkoholi. Pagamintas distiliuotas etilo alkoholis tiekiamas į AB „Vilniaus degtinė“ rektifikacijai bei tolesnei gėrimų gamybai. AB „Vilniaus degtinė“ filialo Obelių spirito varykla 2009 metais pagamino 3,8 mln. LPA distiliuoto etilo alkoholio, o AB „Vilniaus degtinė“ 3,2 mln. LPA rektifikuoto etilo alkoholio.

Gamybos apimtys 2007–2009 m.

	2009 m.			2008 m.			2007 m.		
	tūkst. litrų	dalis, proc.	asortimentas, vnt.	tūkst. litrų	dalis, proc.	asortimentas, vnt.	tūkst. litrų	dalis, proc.	asortimentas, vnt.
Degtinė	4694,1	69,15	19	6304,7	68,61	15	6968,9	66,49	20
Aromatizuota degtinė	1028,4	15,15	16	1562,5	17,00	15	2310,3	22,04	8
Trauktinės	542,7	8,00	12	736,6	8,02	13	784,0	7,48	11
Džinas	37,7	0,55	1	43,5	0,47	1	42,6	0,41	1
Likeriai	167,4	2,47	5	194,3	2,12	5	243,5	2,32	5
Škotiškas viskis							1,5	0,02	1
Brendis	317,5	4,68	3	347,8	3,78	3	130,1	1,24	1
Iš viso	6787,8	100,00	56	9189,4	100,00	52	10 480,9	100,00	47
Rektifikuotas etilo alk. but.	8,9		1	7,9		1	9,1		1
Distiliuotas etilo alkoholis	3792,9	-	1	4668,2	-	1	4 752,7	-	1
Rektifikuotas etilo alkoholis	3208,7	-	1	4243,2	-	1	4 301,8	-	1
Denatūruotas etilo alkoholis	36,3	-	1	45,0	-	1	55,4	-	1
Aldehidai	259,5	-	1	277,0	-	1	274,9	-	1

2009 m. buvo investuojama į gamybinio proceso modernizavimą, mašinų ir įrengimų atnaujinimą, darbuotojų mokymą ir kitas priemones. Tai leido tiek išplėsti gaminių asortimentą naujais ir kokybiškais gaminiais (tai patvirtino ir Lietuvos pramonininkų konfederacijos įvertinimas net trimis medaliais už metų

gaminį), tiek užtikrinti ir palaikyti deramą produkcijos kokybę anksčiau sukurtiems gaminiams. 2009 metais daug dėmesio buvo skiriama gamybos optimizavimui ir gamybos sąnaudų sumažinimui.

Vykdydama strateginius uždavinius, bendrovė tęsė investicijas į gamybos procesų ir produktų kokybės tobulinimą, siekdama gaminti originalius ir kokybiškus gėrimus iš Lietuvoje išaugintų grūdų ir spirito varykloje Obeliuose pagaminto lietuviško etilo alkoholio,

Bendrovė įsigijo filtravimo per platiną įrangą, o šis filtravimo būdas yra vienas inovatyviausių filtravimo metodų degtinės gamyboje visame pasaulyje. Filtravimas per platininius filtrus suteikia degtinei ypatingai švelnų skonį ir charakteringą aromatą.

2009 metais AB „Vilniaus degtinė“ taip pat investavo į rektifikacijos proceso tobulinimą. Modernizavus rektifikacijos procesą, išgaunamas etilo alkoholis ne tik atitinka aukščiausius Europos Sąjungos (ES) ir pasaulinius gėrimų gamybos reikalavimus, bet ir pasižymi ypatingai puikiais juslinėmis savybėmis.

Keturių pakopų rektifikacija padeda pagaminti ypatingo grynumo ir savito skonio etilo alkoholį. Tai užtikrina, kad vartotoją pasieks ne tik aukštos kokybės, bet ir unikalaus skonio produktai.

2009 m. taip buvo pradėti kogeneracinės elektrinės statybos Obeliuose planavimo darbai. Pasitelkusi Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų finansavimą bendrovė numato pastatyti kogeneracinę elektrinę, kurios instaliuota elektros galia siektų 1,5 MW, o šilumos galia – 1,6 MW. Bendra šio projekto, kuris bus įgyvendintas vienintelėje Lietuvoje Obelių spirito varykloje, vertė siekia 19 984 000 Lt (be mokesčių). Iš šios sumos ES struktūrinių fondų finansavimo suma sudaro 9 992 000 Lt. Šioje kogeneracinėje jėgainėje iš grūdų perdirbimo į alkoholį atliekų (žlaugtų) bus gaminamos biodujos, iš kurių generuojama elektros energija. Biodujų gamyba iš žlaugtų leis įmonei apsirūpinti šilumine ir elektros energija, o perteklinę elektros energiją parduoti skirstomiesiems tinklams. Šiuo projektu siekiama ne tik sumažinti energetinių resursų išlaidas bei modernizuoti spirito gamybos atliekų panaudojimą, bet ir mažinti aplinkos taršą.

Šio projekto AB „Vilniaus degtinė“ ėmėsi įgyvendinti gavusi ES struktūrinių fondų finansavimą pagal pateiktą paraišką Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ priemonės „Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas energijos gamybai“. Projektui „Žlaugtų panaudojimas elektros energijos gamybai“ įgyvendinti 2009 08 31 AB „Vilniaus degtinė“ pasirašė sutartį su Lietuvos verslo paramos agentūra dėl ES struktūrinių fondų paramos.

Bendrovėje peržiūrėta ir pakoreguota pagal esamą situaciją kokybės valdymo sistemos dokumentacija. Patikslinti gamybos technologiniai ir norminiai dokumentai, kontroliuojami materialinių resursų sunaudojimo kiekiai. Įmonėje yra įdiegta kokybės vadybos sistema ISO 9001:2000.

2009 metais investicijos bendrovėje sudarė 4 792,1 tūkst. litų, įrengimų, krovinių mašinų bei pastatų remontas – 485,5 tūkst. litų.

Visos šios priemonės leido ne tik pagerinti gamybinių pajėgumų panaudojimą, produkcijos kokybę, užtikrinti saugų ir intensyvų darbą, bet ir sutaupyti materialinių resursų.

5. KOMERCINĖ VEIKLA

AB „Vilniaus degtinė“ 2009 metų sausio–gruodžio mėnesių pardavimo pajamos, lyginant su praėjusiais metais, sumažėjo 23,3 proc. Gautos pajamos sudarė 53 199 628 Lt (15 407 677 Eur), 2008 metais jos siekė 69 368 517 Lt (20 090 511 Eur).

2009 metų sausio–gruodžio mėnesiais bendrovė uždirbo 543 409 Lt (157 382 Eur) pelno prieš mokesčius (2008 m. – 1 820 828 Lt (527 348 Eur)).

AB „Vilniaus degtinė“ 2009 metų sausio–gruodžio mėnesiais pardavė 6 734,2 tūkst. litrų alkoholinių gėrimų – 29,4 proc. mažiau nei per dvyliką 2008 metų mėnesių, kai buvo parduota 9 543,6 tūkst. litrų gėrimų.

Stipriųjų alkoholinių gėrimų rinka litrais per praėjusius metus, lyginant su 2008 metais, sumažėjo 32 procentais. Pagrindinė priežastis yra ta, kad dėl esamos ekonominės situacijos bei išaugusio akcizo, dalis rinkos pasitraukė į šešėlį. Tai ypač akivaizdu mažesniuose šalies miestuose ir kaimuose, kur pardavimų sumažėjimas yra ypač ženklus.

AB „Vilniaus degtinės“ pardavimai praėjusiais metais mažėjo mažiau nei rinka. Remiantis bendrovės „Nielsen“ duomenimis 2009 metais „Vilniaus degtinė“ užėmė 24,1 proc. degtinės rinkos. Tai yra beveik 2

procentais daugiau nei tuo pačiu 2008-ųjų laikotarpiu. Daugiausiai augo „Sobieski“ prekės ženklo rinkos dalis.

Įmonė veiklą vykdo dviejuose geografiniuose segmentuose – Lietuvos ir užsienio rinkose. Šie segmentai išskiriami pagal klientų geografinį išsidėstymą. Didžiąją dalį įmonės pardavimų sudaro pardavimai Lietuvos rinkoje. 2009 m. pardavimai Europos Sąjungos ir užsienio rinkose sudarė 2 274,6 tūkst. litų (2008 m. – 2296,6 tūkst. litų).

Pagamintos produkcijos ir prekių skirtų perparduoti realizavimas 2007 – 2009 m.

Produkcija	2009 m.			2008 m.			2007 m.		
	tūkst. litrų	tūkst. Lt	proc. nuo apyv.	tūkst. litrų	tūkst. Lt	proc. nuo apyv.	tūkst. litrų	tūkst. Lt	proc. nuo apyv.
Alkoholiniai gėrimai	6 734,2	50 050,68	94,08	9 543,6	67 087,95	96,71	11 052,1	65 869,39	97,16
- degtinė	5 553,6	37 777,49	71,01	7 781,3	49 953,66	72,01	9 399,4	51 968,88	76,66
- trauktinės	521,1	5 020,46	9,44	758,1	7 073,49	10,20	778,6	6 464,51	9,53
- likeriai	149,5	2 096,04	3,94	200,4	2 609,31	3,76	245,9	2 757,53	4,06
- Vilniaus džinas	38,8	261,06	0,49	42,9	286,49	0,41	41,9	231,22	0,34
- škotiškas viskis							3,3	84,62	0,12
- vynos	59,7	343,94	0,65	123,5	604,52	0,87	168,7	333,55	0,49
- brendis	283,9	3 810,27	7,16	339,7	4 626,10	6,67	152,9	1 975,37	2,92
- alkoholiniai kokteiliai	84,1	486,13	0,91	277,6	1 687,61	2,43	254,3	2 053,71	3,04
- kiti gėrimai	43,5	255,29	0,48	20,1	246,77	0,36	-	-	-
Maistinis rektifik., etilo alkoholis	1 142,0	2 798,27	5,26	528,8	1 838,92	2,65	452,5	1 460,77	2,15
Denatūruotas etilo alkoholis	35,5	81,90	0,16	51,5	117,31	0,17	55,1	113,22	0,17
Aldehidai	216,5	267,23	0,50	225,2	322,42	0,47	239,00	349,96	0,52
Kitos prekės ir paslaugos		1,55		-	1,92		-	1,42	-
Iš viso		53 199,63	100,0	1	69 368,52	100,00		67 794,76	100,00

2009 metais didžiausią pardavimų dalį sudarė degtinės pardavimai – 37 777,49 tūkst. litų arba 71,01 % nuo bendros įmonės apyvartos.

Bendrovė daug lėšų skyrė vystant prekių ženklų „Sobieski“, „Bajorų“ įvaizdžio, pardavimų rėmimo reklamos strategiją, ryšių su žiniasklaida ir kt. klausimus. Didelis dėmesys buvo skirtas produktų pardavimo, restoranų ir kavinių priežiūrai. Iš viso alkoholinių gėrimų reklamai, rėmimo veiklai bei produkcijos pardavimų skatinimui ataskaitiniame laikotarpyje išleista 6 495,7 tūkst. Lt.

2009 m. bendrovė pilnai apsirūpino gamybai reikalingomis žaliavomis ir medžiagomis. Bendrovėje žaliavos ir medžiagos perkamos vadovaujantis ES galiojančiais reglamentais.

Pagalbinių medžiagų pirkimai:

- buteliai pagrindinei produkcijai iš AB „Panevėžio stiklas“;
- buteliai suvenyrinei produkcijai, gaubteliai iš Europos Sąjungos šalių;
- etiketės, klizai etiketėms (kainų, kokybės, tiekimo bei apmokėjimo sąlygų požiūriu palankiausi tiekėjai Lietuvoje ir Lenkijoje).

Medžiagos, įrenginių dalys, statybinės medžiagos remontui, ūkinės prekės, kanceliarinės prekės perkamos pagal pirkimų skyriui pateiktas nustatytos formos paraiškas. Pirkimų skyriuje sudarinėjamas priimtinių tiekėjų sąrašas, analizuojami duomenys apie pateiktą produktą, t.y. kokybę, kainą, kontroliuojama, kaip buvo įvykdyti tiekimo įsipareigojimai.

6. EKONOMINIAI-FINANSINIAI REZULTATAI

Didžiausią bendrovės pagrindinių pajamų dalį (94,1 proc.) sudaro pajamos iš alkoholinių gėrimų pardavimo. Per 2009 metus bendrovė iš pagrindinės veiklos gavo 53 199,6 tūkst. litų pajamų. Palyginus su 2008 metų pajamomis (69 368,5 tūkst. litų), pajamos sumažėjo 23,3 procento. Pardavimo apimčių mažėjimą nulėmė bendras ekonominis nuosmukis šalyje, jo pasekoje sumažėjęs vartojimas bei išaugę nelegalaus alkoholio pardavimai „šešėlinėje“ rinkoje.

2009 metų pelnas prieš apmokestinimą sudarė 543,4 tūkst. litų, 2008 m. –1 820,8 tūkst. litų. Pelnas sumažėjo dėl sumažėjusių pardavimų ir išmokėtų išeitinių išmokų ir atostogų kompensacijų buvusiems bendrovės darbuotojams.

Detali informacija apie 2009 m. finansinius rezultatus yra pateikta AB „Vilniaus degtinė“ 2009 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose, parengtose pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

AB „Vilniaus degtinė“ 2009 metų finansinių atskaitų rinkinį sudaro 2009 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita, tada pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita ir pinigų srautų ataskaita bei reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kitos aiškinamojo rašto pastabos. Bendrovės metinį auditą atliko UAB „Rimess“.

Bendrovės veiklą apibūdinantys rodikliai 2007–2009 m.

Pagrindiniai rodikliai	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Pardavimo pajamos (be akcizo), tūkst. Lt	53 199,6	69 368,5	67 794,8
Bendrasis pelnas, tūkst. Lt	27 691,8	33 062,2	32 687,1
Veiklos pelnas (EBIT), tūkst. Lt	1 557,9	3 163,5	3 065,3
Pelnas prieš apmokestinimą, tūkst. Lt	543,4	1 820,8	2 044,5
Metų pelnas, tūkst. Lt	726,3	1 322,5	1 681,9
Pelnas akcijai, Lt	0,030	0,052	0,069
Nusidėvimas, amortizacija ir vertės sumaž. tūkst. Lt	3 873,7	3 670,5	3 363,7
EBITDA, tūkst. Lt	5 431,6	6 834,0	6 429,0
Ilgalaikis turtas, tūkst. Lt	35 486,1	38 105,4	35 852,0
Trumpalaikis turtas, tūkst. Lt	41 575,9	52 788,1	52 281,6
Iš viso turto, tūkst. Lt	77 062,1	90 893,5	88 133,6
Akcinis kapitalas, tūkst. Lt	24 408,4	24 408,4	24 408,4
Nuosavas kapitalas, tūkst. Lt	39 296,3	38 570,0	37 247,4
Ilgalaikiai įsipareigojimai, tūkst. Lt	7 952,5	26 082,1	8 293,2
Trumpalaikiai įsipareigojimai, tūkst. Lt	29 813,3	26 241,5	42 593,0
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos, tūkst. Lt	10 236,4	1 140,2	(395,0)
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos, tūkst. Lt	(1 887,0)	(6 376,0)	(4 187,9)
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos, tūkst. Lt	(8 319,7)	5 216,1	4 270,3
Bendrojo pelningumo rodiklis, proc.	52,1	47,7	48,2
Grynojo pelningumo rodiklis, proc.	1,37	1,91	2,48
ROE (savininkų nuosavybės pelningumas), Lt	0,02	0,04	0,05
ROA (turto pelningumas), Lt	0,021	0,031	0,034
Skubaus likvidumo koeficientas	1,09	1,63	0,91
Grynojo apyvartinio kapitalo apyvartumas, koefic.	2,78	3,83	6,42
Akcijos buhalterinė vertė, Lt	1,61	1,58	1,53
Grynasis pelnas akcijai, Lt	0,03	0,05	0,07
Turto apyvartumas, koeficientas	0,69	0,76	0,77
Bendras likvidumo koeficientas	1,40	2,01	1,23
Skolos-nuosavybės koeficientas	0,96	1,36	1,37
Skolos koeficientas	0,49	0,58	0,58
Vidutinė turto graža, proc.	0,86	1,48	2,09

2009 m. gruodžio 31d. sumažėjo bendrovės turtas (77 062,1 tūkst.lt). Tai sąlygojo sumažėjęs gautinų pirkėjų skolų ir atsargų sandėlyje likutis (dėl sumažėjusios gruodžio mėnesio apyvartos).

Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų pagrindinę dalį sudarė AB „DnB NORD“ banko suteiktas ilgalaikės trukmės kreditas ir dvi kreditinės linijos apyvartinėms lėšoms.

2009 m. gruodžio 31 d. finansiniai įsipareigojimai kredito įstaigai buvo 20 260,9 tūkst. litų. 2009 m. vidutinė metinė palūkanų norma ilgalaikės trukmės kredito buvo 4,26 proc., kreditinių linijų – 6,79 proc. Ilgalaikės paskolos grąžinimo terminas - 2015.12.31, dviejų kreditinių linijų 2010. 08. 31 d.

Skolos tiekėjams, lyginant su praėjusiais metais, sumažėjo 37,6 proc. Bendrovė pradelstų išskolinimų tiekėjams neturi. Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų didžiąją dalį sudaro mokėtinas už 2009m. akcizo ir pridėtinės vertės mokestis.

AB „DnB NORD“ banko suteiktą ilgalaikio kredito ir kreditinės linijos grąžinimui užtikrinti 2009 m. gruodžio 31 d. yra įkeistas įmonės ilgalaikis ir trumpalaikis turtas ir atsargos.

2009 metų gryniesi pagrindinės veiklos teigiami pinigų srautai (10 236,4 tūkst. litų) susidarė didžiąja dalimi dėl pirkėjų išskolinimo ir atsargų sandėlyje sumažėjimo. Investicinės veiklos neigiami pinigų srautai (1887,0 tūkst. litų) - dėl ilgalaikio turto įsigijimo ir paskolų susijusiai įmonei suteikimo. Gryniesi finansinės veiklos neigiami pinigų srautai (8 319,7 tūkst. litų) susidarė, grąžinus dalį anksčiau gautų paskolų ir sumokėjus palūkanas.

7. RIZIKOS VEIKSNIAI, SUSIJĘ SU BENDROVĖS VEIKLA

Ekonominiai rizikos veiksniai. Pagrindiniai rizikos veiksniai: prasta ekonominė situacija, didėjantys alkoholio pardavimai šešėlinėje rinkoje, galimas akcizo mokesčio padidinimas ir didėjantys apribojimai reklamai ir prekybai. Stiprėjant konkurencijai, bendrovė daug dėmesio ir lėšų skiria prekių ženklų įvaizdžio kūrimui, pardavimų pozicijų rinkoje stiprinimui.

2009 metais AB „Vilniaus degtinė“ problemų dėl apsirūpinimo gamybai reikalingomis žaliavomis ir medžiagomis neturėjo. Pasirašytos ilgalaikių tiekimų sutartys, numatyti konkretūs tiekimo terminai. Sutartys dėl produkcijos realizavimo su pirkėjais dažniausiai yra sudaromos kalendoriniams metams.

Finansiniai rizikos veiksniai. Iš banko gautos paskolos ir overdrafto grąžinimui užtikrinti, įmonė įkeitė šį turtą:

Litais	2009	2008
Įkeistų pastatų ir statinių likutinė vertė	11 720 502	9 198 192
Įkeistų prekių ženklų likutinė vertė	13 870 027	14 815 710
Įkeistų atsargų likutinė vertė	7 689 344	9 495 228
Turtinė teisė-žemės sklypo nuomos teisė		

Bendrovė, Reikalavimo teisių perleidimo sutartimi, užtikrindama savo įsipareigojimų pagal Kreditavimo sutartį įvykdymą, perleido Bankui esamas ir būsimas pinigines lėšas AB „DnB NORD“ banko sąskaitose ir gautinas sumas iš pirkėjų, kurios 2009 m. gruodžio 31 d. buvo lygios 28 864,4 tūkst. litų.

Ryšium su kreditiniais įsipareigojimais bankui, Įmonei yra nustatyti papildomi reikalavimai kapitalui, kuriuos Įmonė kontroliuoja ir vykdo.

Ekologiniai rizikos veiksniai. Praėjusiais metais baudų už aplinkos teršimą, gamybinės veiklos apribojimo ar sustabdymo dėl žalos aplinkai nebuvo. Kitų ekologinių rizikos veiksnių, avarijų 2009 m. taip pat neįvyko. Bendrovė per 2009 m. sumokėjo 40,3 tūkst. litų mokestį už aplinkos teršimą, 7,7 tūkst. litų mokestį už gamtos išteklius. Bendrovė yra sudariusi sutartis dėl pakuočių atliekų tvarkymo. Per 2009 m. pakuočių tvarkymui išleista 1 004,8 tūkst. litų. Atsižvelgiant į gamybos apimtis ir pakuočių atliekų naudojimo ir perdirbimo užduotis, šios sąnaudos gali išaugti.

Techniniai – technologiniai rizikos veiksniai. Kadangi bendrovėje dalis technologinių įrengimų yra nusidėvėję, siekiant eliminuoti techninius rizikos veiksnius, ypatingas dėmesys skiriamas įrangos atnaujinimui, technologinių procesų vystymui bei produkcijos kokybės gerinimui.

Socialiniai rizikos veiksniai. Bendrovės darbuotojai nuolat kelia kvalifikaciją kursuose, seminaruose, mokosi aukštosiose mokyklose. Darbuotojų trūkumo darbo rinkoje nėra. Darbo užmokestis bendrovėje sumokamas laiku.

Informacija apie kitus rizikos veiksnius yra atskleista 2009 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto pastabų 25 punkte.

8. DARBUOTOJAI

2009 m. vidutinis sąrašinis bendrovės darbuotojų skaičius – 197 darbuotojai, šis rodiklis, lyginant su 2008 m. (227 darbuotojai), sumažėjo 13,2 proc. Darbuotojų skaičius buvo sumažintas dėl sumažėjusių pardavimo apimčių bei siekiant optimizuoti gamybinius ir vadybinius procesus.

Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius 2007 - 2009 m.

	2009m.	2008 m.	2007 m.
Darbuotojų skaičius	197	227	234

Darbuotojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, litais

Darbuotojai	2009 m.		2008 m.		2007 m.	
	Skaičius (gruodžio 31 d.)	Vid. darbo užm., Lt	Skaičius (gruodžio 31 d.)	Vid. darbo užm., Lt	Skaičius (gruodžio 31 d.)	Vid. darbo užm., Lt
Vadovaujantis personalas	5	8 894	6	8 751	5	7 806
Specialistai ir tarnautojai	52	3 157	62	3 010	66	2 821
Darbininkai	136	1 652	159	1 840	185	1 679
Iš viso	193	2 209	227	2 305	256	2 093

Darbuotojų grupavimas pagal išsilavinimą

	Darbuotojų skaičius 2009-12-31	Darbuotojų skaičius 2008-12-31	Darbuotojų skaičius 2007-12-31
turintys aukštąjį išsilavinimą	40	45	46
turintys aukštesnįjį išsilavinimą	60	60	67
turintis vidurinį arba spec. vidurinį išsilavinimą	93	117	135
turintys nebaigtą vidurinį išsilavinimą	0	5	8

2009 metais vidutinis darbo užmokestis sudarė 2 209 litų, lyginant su 2008 metais, sumažėjo 4,2 proc. dėl darbo apmokėjimo sistemos pakeitimo.

Finansiniai ryšiai su įmonės vadovais ir kitais susijusiais asmenimis (tūkst. litų)

	2009	2008
1. Priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais: Vadovams	721,1	633,2
Kitiems susijusiems asmenims	-	-
2. Neatlygintai perduotas turtas ir dovanos: Vadovams		
Kitiems susijusiems asmenims		
3. Kitos reikšmingos sumos, per metus priskaičiuotos: Vadovams		
Kitiems susijusiems asmenims	309,6	309,6
Vidutinis vadovų skaičius	5	4

Darbo sutartyse ar kolektyvinėse sutartyse nėra numatytos ypatingos bendrovės darbuotojų ar jų dalies teisės ir pareigos

Bendrovės darbuotojai nuolat kelia kvalifikaciją įvairiuose seminaruose ir kursuose. 2009 metais neakivaizdiniu būdu aukštąjį išsilavinimą įgijo vienas įmonės darbuotojas, toliau tęsia studijas 6 bendrovės darbuotojai. Bendrovės darbuotojai 2009 m. pradėjo dalyvavimą BPD projekte „Pramonės įmonių lyderių aukščiausio ir vidutinio lygio vadovų mokymai, siekiant padidinti didžiausią ekonominį potencialą turinčių įmonių bendradarbiavimą ir konkurencingumą tarptautiniame kontekste“, kuris tęsis ir šiais metais.

Taip pat per LPK paduota paraiška dalyvauti BPD projekte, skirtame kelti darbuotojų kvalifikaciją gilinant ir plečiant užsienio kalbos žinias.

9. SVARBŪS ĮVYKIAI, ĮVYKĘ PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS

AB „Vilniaus degtinė“ parengtam projektui „Žliaugtų panaudojimas elektros energijos gamybai“ paskirtas ES struktūrinių fondų finansavimas. Bendra šio projekto, kuris bus įgyvendintas Obelių spirito varykloje, vertė siekia 19 984 000 litų (be mokesčių). ES struktūrinių fondų finansavimo suma sudaro 9 992 000 litų. Likusi investicijų suma bus finansuojama iš nuosavų ir skolintų lėšų. Užtikrinant projekto įvykdymą AB „Vilniaus degtinė“ pasirašė finansavimo sutartį su banku.

2010 metais Obelių spirito varykloje numatoma pradėti biodujų gamybos ir kogeneracinės jėgainės sistemos, biodujų gamybai naudojančios grūdų perdirbimo į alkoholį atliekas (žlaugtus), darbus.

10. BENDROVĖS VEIKLOS PLANAI IR PERSPEKTYVOS

2010 metais AB „Vilniaus degtinė“ alkoholinių gėrimų pardavimų apimtys litrais sudarys 6 757, 8 tūkst. litrų, tačiau pardavimai vidaus rinkoje, lyginant su 2009 metais, sumažės 3,5 procentais. Pagrindinė pardavimų mažėjimo priežastis yra esama ekonominė ir socialinė situacija, kuri augins Lietuvoje „nelegalaus“ alkoholio vartojimą, o oficialiai parduodamos degtinės rinkos talpa sumažės.

Planuojame, kad rinkos talpa Lietuvoje, dėl aukščiau išvardintų priežasčių mažės daugiau negu planuojamas AB „Vilniaus degtinė“ pardavimų apimčių mažėjimas litrais. AB „Vilniaus degtinė“ planuoja didinti užimamas brendžių, degtinių bei trauktinių rinkos dalis Lietuvoje, vykdant į efektyvius marketinginius veiksmus bei praplečiant asortimentą naujais produktais.

Eksporto vystymas bus svarbus ir 2010 metais. Planuojama didinti eksporto apimtis litrais 17,5 proc., o tai sudarys 462 tūkst. litrų. 2010 metais prioritetinės eksporto rinkos bus Baltijos Šalys. Pardavimai Latvijoje ir Estijoje bus didinami plečiant asortimentą ir didinant produktų padengimą rinkoje bei reklamuojant prekių ženklus.

Planuojama, kad pagrindiniai 2010 metų tikslai bus:

- tolimesnis veiklos efektyvinimas bei sąnaudų optimizavimas.
- prekių ženklų „Sobieski“ ir „Bajorų“ vystymas, jų žinomumo bei konkurencingumo didinimas.
- gamybinės bazės modernizavimas ir efektyvinimas.
- projekto „Žliaugtų panaudojimas elektros energijos gamybai“ (paskirtas ES struktūrinių fondų finansavimas) vykdymas Obelių spirito varykloje.

Nors ir planuojama, kad pardavimų apimtys litrais mažės, tačiau iškelti įgyvendinimui 2010 metų veiklos tikslai bei atliekami procesų efektyvinimo ir optimizavimo darbai leis siekti geresnių pelno rezultatų ateinančiais metais.

Generalinis direktorius

Danas Kerbelis

11. METINIO PRANEŠIMO PRIEDAS

AB „Vilniaus degtinė“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi 2009 metais

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, akcinė bendrovė „Vilniaus degtinė“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>I principas: Pagrindinės nuostatos</p> <p>Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.</p>		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Akcinė bendrovė „Vilniaus degtinė“ valdymo sistema užtikrina, kad visa informacija apie esminius bendrovės klausimus, finansinius rezultatus, veiklą, vystimosi perspektyvas yra atskleidžiama laiku ir tiksliai, kaip tai reglamentuoja įstatymo nuostatos, taip pat informacija skelbiama ir bendrovės interneto tinklapyje ir kituose šaltiniuose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Visi bendrovės organai veikia siekdami kurti vertę akcininkams ir klientams, tiekiant kokybišką produkciją vartotojams .
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas glaudžiai bendradarbiauja sprendžiant įvairius įmonės veikloje išskylančius klausimus, rengia bendrus ypač svarbių klausimų aptarimus, siekiant priimti optimaliausius sprendimus, užtikrinančius kuo didesnę naudą bendrovei.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės valdymo organai užtikrina, kad būtų gerbiamos visų interesų turėtojų teisės. Bendrovėje yra įdiegta Kokybės vadybos sistema (ISO 9001), įmonėje yra išrinkta darbo taryba, atstovaujanti darbuotojų interesus. Vyksta abipusiai naudingas bendradarbiavimas su tiekėjais, klientais, griežtai laikomasi sutartyse numatytų nuostatų ir terminų.

II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovėje laikosi šios rekomendacijos, joje yra šie priežiūros ir valdymo organai: visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas. Reguliarūs valdybos ir stebėtojų tarybos posėdžiai, svarbiausių bendrovės veiklos klausimų nagrinėjimas užtikrina efektyvią bendrovės veiklos priežiūrą.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovės kolegialus valdymo organas - valdyba, kolegialus priežiūros organas - stebėtojų taryba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Bendrovėje yra sudaroma ir stebėtojų taryba ir valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštaruja šio organo esmei ir paskirčiai.	Taip	Šios rekomendacijos laikomasi, kai bendrovės stebėtojų tarybos (valdybos – kiek tai įmanoma) sudarymo ar veiklos vertinimui taikomos III ir IV principuose išdėstytos nuostatos.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba sudaryta ir trijų asmenų, valdyba sudaryta iš penkių asmenų.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Stebėtojų tarybos ir valdybos kadencijos trukmė – keturi metai. Pagal emitento įstatus ir praktiką nėra draudžiama perrinkti šiuos asmenis.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovė dalinai laikosi šios rekomendacijos, (stebėtojų tarybos pirmininkas nėra buvęs bendrovės vadovu, tačiau valdybos pirmininkas yra buvęs įmonės vadovu). Bendrovės stebėtojų tarybos pirmininkas atstovauja pagrindiniam įmonės akcininkui ir nėra susijęs su kasdienia bendrovės veikla.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka		
Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovė viešai atskleidžia informaciją apie kandidatus į bendrovės kolegialius organus, tačiau bendrovę kontroliuojantis akcininkas gali savo nuožiūra siūlyti akcininkų susirinkimui atšaukti kolegialių organų narius. Kolegialių bendrovės organų nariams nėra atlyginama iš bendrovės lėšų.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Bendrovė kaupia informaciją apie kolegialių organų narių pareigas ir dalyvavimą kitų įmonių veikloje. Ši informacija yra pastoviai tikslinama ir atnaujinama bei viešai paskelbiama įmonės ruošiamose ataskaitose.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreči jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Akcininkų susirinkimui yra pateikiama kandidatų į stebėtojų tarybos narius išsami informacija apie kandidato išsilavinimą, darbinę patirtį ir pan.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Taip	Renkant bendrovės kolegialius valdymo organų narius yra užtikrinama atitinkama narių kvalifikacija.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	Bendrovės kolegialių valdymo organų nariai kelia savo kvalifikaciją įvairiuose tobulinimo kursuose, specialiuose seminaruose, kuriuose jie informuojami apie esminius bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų pasikeitimus.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	Ne	Bendrovės stebėtojų tarybos nariai tik dalinai atitinka nepriklausomumo kriterijus, bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę.	Ne	Bendrovė nesilaiko šio valdymo kodekso rekomendacijos, nes stebėtojų tarybos nariai yra kontroliuojančio akcininko ir

<p>Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiniai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokesčių, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnę darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai. <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių</p>	<p>susijusių įmonių darbuotojai.</p>
--	--------------------------------------

<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma valdymo organų narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika</p>
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištikus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovė reguliariai savo periodinėse ataskaitose nurodo stebėtojų tarybos ir valdybos ryšį su bendrove, nors bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma valdymo organų narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.</p>
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Bendrovės valdymo organų nariams nėra atlyginama iš bendrovės lėšų.</p>
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovėje renkama stebėtojų taryba pateikia visuotiniams akcininkų susirinkimui atsiliėpimus ir pasiūlymus dėl bendrovės metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo projekto, bendrovės metinio pranešimo, taip pat atlieka kitas stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtas funkcijas. Reguliarių stebėtojų tarybos ir valdybos posėdžių metu bendrovės administracija teikia pranešimus apie įmonės veiklą.</p>
<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonų, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės turimais duomenimis, visi kolegialių organų nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų išsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius išsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariai aktyviai dalyvauja kolegialių organų posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko ir dėmesio bendrovės reikalų sprendimui.</p>

<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdymo organų nariai vadovaujasi įstatymų nustatytais komunikavimo su akcininkais principais ir, prieš priimdami svarbius bendrovei sprendimus, apsvarsto jų įtaką akcininkams ir pagrindinę informaciją apie bendrovės reikalus skelbia periodinėse ataskaitose.</p>
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir bendrovės įstatų reikalavimais, vadovaudamiesi veikimo įmonės naudai principu.</p>
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbai ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p>	<p>Taip</p>	<p>Kolegialus valdymo organas, didžiąja dalimi priklausomas nuo pagrindinio akcininko, veikiančio panašiam versle, sprendimus priima vadovaudamasis tik bendrovės interesais.</p>
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovė nepilnai laikosi šios rekomendacijos, nes, atsižvelgiant į bendrovės dydį, struktūrą, joje nesudaromi Skyrimo, Atlyginimų komitetai. Audito komiteto funkcijas vykdo bendrovės stebėtojų taryba.</p>
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Bendrovė nepilnai laikosi šios rekomendacijos, nes, atsižvelgiant į bendrovės dydį, struktūrą, joje nesudaromi Skyrimo, Atlyginimų komitetai. Audito komiteto funkcijas vykdo bendrovės stebėtojų taryba.</p>

<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovė nepilnai laikosi šios rekomendacijos, nes, atsižvelgiant į bendrovės dydį, struktūrą, joje nesudaromi Skyrimo, Atlyginimų komitetai. Audito komiteto funkcijas vykdo bendrovės stebėtojų taryba.</p>
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovė nepilnai laikosi šios rekomendacijos, nes, atsižvelgiant į bendrovės dydį, struktūrą, joje nesudaromi Skyrimo, Atlyginimų komitetai. Audito komiteto funkcijas vykdo bendrovės stebėtojų taryba.</p>
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovė nepilnai laikosi šios rekomendacijos, nes, atsižvelgiant į bendrovės dydį, struktūrą, joje nesudaromi Skyrimo, Atlyginimų komitetai. Audito komiteto funkcijas vykdo bendrovės stebėtojų taryba.</p>
<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimai atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovė nepilnai laikosi šios rekomendacijos, nes, atsižvelgiant į bendrovės dydį, struktūrą, joje nesudaromi Skyrimo, Atlyginimų komitetai. Audito komiteto funkcijas vykdo bendrovės stebėtojų taryba</p>
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir 	<p>Ne</p>	<p>Bendrovė nepilnai laikosi šios rekomendacijos, nes, atsižvelgiant į bendrovės dydį, struktūrą, joje nesudaromi Skyrimo, Atlyginimų komitetai. Audito komiteto funkcijas vykdo bendrovės stebėtojų taryba.</p>

<p>išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatu priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimo nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutračių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formą;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4 Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos</p>	<p>Taip</p>	<p>Audito komiteto funkcijas bendrovėje vykdo Stebėtojų taryba.</p>

<p>valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatdyinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p>		
--	--	--

4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovėje nėra valdymo organų veiklos vertinimo ir informavimo apie tai praktikos.
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų posėdžių tvarka nėra griežtai nustatyta, iškilus būtinybei, posėdžiai rengiami operatyviai.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjami klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarkę susijusi medžiaga. Darbotvarkę posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Bendrovės valdymo organų nariai apie posėdžius informuojami iš anksto, pateikiama visa reikalinga medžiaga sprendimų priėmimui.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai derina tarpusavyje šaukiamų posėdžių datas, darbotvarkes ir glaudžiai bendradarbiauja priimdami visus svarbius bendrovės veiklai sprendimus.
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudarančios paprastos vardinės akcijos visiems bendrovės akcijų

		savininkams suteikia vienodas teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė naujų akcijų neleidžia.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apskunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Visi bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai gauna visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą (bendrovės įstatuose yra nustatyti svarbių sandorių kriterijai). Visiems akcininkams yra sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo ir vedimo procedūros sudaro akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime. Visiems akcininkams sudaromos galimybės iki susirinkimo užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susipažinti su visa medžiaga, reikalinga svarbiems sprendimams priimti.
6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant sprendimų projektus, bendrovė skelbia viešai interneto tinklalapyje. Visa informacija skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali dalyvauti akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą. Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numato Akcinių bendrovių įstatymas.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Bendrovėje iki šiol nebuvo poreikio įgyvendinti šią rekomendaciją.

<p>VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p>		
<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė laikosi šių rekomendacijų, jos stebėtojų tarybos ir valdybos nariai elgiasi pagal šias rekomendacijas.</p>
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	<p>Taip</p>	
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>	<p>Taip</p>	
<p>7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, stebėtojų tarybos ir valdybos nariai taiko šią rekomendaciją bendrovės praktikoje arba taikytų, esant tokiai situacijai, nes yra susipažinę su šiomis nuostatomis ir sąmoningai laikytusi šios rekomendacijos.</p>
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
<p>8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovė atlyginimų politikos ataskaitos neteikia, nes tai yra bendrovės vidinis konfidencialus dokumentas. Metiniame pranešime atskleidžiama bendra informacija apie vadovų gaunamą atlyginimą, detalizuojamas įmonės darbuotojų vidutinis atlyginimas pagal kategorijas.</p>
<p>8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	<p>Taip</p>	<p>Informacija apie bendrą vadovams per metus išmokėtų atlyginimų sumą kasmet viešai skelbiama ataskaitose.</p>

<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos. 	Ne	<p>Sutartis su bendrovės administracijos vadovais sudaro ir tvirtina bendrovės priežiūros ir valdymo organai, jos konfidencialios ir viešai neskelbiamos.</p>
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	<p>Sutartis su bendrovės administracijos vadovais sudaro ir tvirtina bendrovės priežiūros ir valdymo organai, jos konfidencialios ir viešai neskelbiamos.</p>
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų 	Ne	

<p>praėjusiais finansiniais metais;</p> <p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p> <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Ne	Bendrovė viešai neskelbia atlyginimų politikos, nes tai bendrovės konfidenciali informacija.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Ne	
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Ne	Bendrovėje nėra praktikos atlyginti akcijomis
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>		
<p>8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.</p>		
<p>8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>		
<p>8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti</p>		

<p>duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.</p> <p>8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.</p> <p>8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p> <p>8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekinamoji plus kintamoji dalis) vertė.</p> <p>8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.</p> <p>8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.</p> <p>8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.</p> <p>8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritari akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritari akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p> <p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams. <p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš</p>		
---	--	--

<p>realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p> <p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p> <p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>		
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad būtų gerbiamos visos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>
<p>9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>		
<p>9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>		
<p>X principas: Informacijos atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai</p>		
<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 	<p>Taip</p>	<p>Informacija apie bendrovės finansinius rezultatus, ūkinę veiklą ir bendrovės valdymą yra reguliariai atskleidžiama platinant pranešimus spaudai, bendrovės tarpinėse ir metinėse ataskaitose, finansinės atskaitomybės ataskaitose. Visi dokumentai yra viešai skelbiami bendrovės tinklalapyje lietuvių ir anglų kalbomis.</p>

<p>7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais;</p> <p>8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją.</p> <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.</p> <p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus.</p> <p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.</p> <p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programą ir pan.</p>	<p>Ne</p> <p>Ne</p>	
<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė pateikia informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė griežtai laikosi principo neatskleisti informacijos tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.</p>
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė visą informaciją, skirtą akcininkams, investuotojams tuo pačiu metu, tokia pat apimtimi skelbia lietuvių ir anglų kalbomis ir visą informaciją viešai skelbia bendrovės tinklalapyje, tuo užtikrindama nešališką, savalaikį priėjimą prie informacijos.</p>
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, savo tinklalapyje skelbia visą šioje rekomendacijoje išvardintą informaciją.</p>
<p>XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas</p> <p>Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, nepriklausoma audito įmonė atlieka bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą (2009 metų auditą vykdo UAB „Rimess“).</p>
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, audito įmonės</p>

bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.		kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės stebėtojų taryba (valdybos teikimu).
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokesį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Bendrovės audito įmonė nesuteikė reikšmingų ne audito paslaugų bendrovei ir nėra gavusi užmokesčio už tai iš bendrovės, išskyrus nurodytas Pastabų 8 punkte.